

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΘΑΛΑΣΣΑ» 2014 – 2020

Μέτρο 4.3: Εφαρμογή στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης

Δράση 4.3.1 Προσφορά προστιθέμενης αξίας, δημιουργία θέσεων εργασίας, προσέλκυση νέων και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 63.1.α)

Σχέδιο Ενίσχυσης της Εμπορίας και της Μεταποίησης των Αλιευτικών Προϊόντων (Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο) 4.1/4.3.1.1/01/09.2019

Σεπτέμβριος 2019

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΤΑΜΕΙΟ	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΘΑΛΑΣΣΑΣ ΚΑΙ ΑΛΕΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΘΑΛΑΣΣΑ»2014 - 2020
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΘΣ8. Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	Π.Ε.4 Αύξηση της Απασχόλησης και της Εδαφικής Συνοχής
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΣ1. Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας και παροχή στήριξης της απασχολησιμότητας και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας
ΜΕΤΡΟ	Μέτρο 4.3: Εφαρμογή Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης
ΔΡΑΣΗ	Δράση 4.3.1 Προσφορά προστιθέμενης αξίας, δημιουργία θέσεων εργασίας, προσέλκυση νέων και προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (άρθρο 63.1.α)
ΕΝΕΡΓΕΙΑ	4.3.1.1 Ενίσχυση της Εμπορίας και της Μεταποίησης των Αλιευτικών Προϊόντων (Χονδρικό και Λιανικό Εμπόριο)
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	2014-2020
ΤΟΠΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΔΡΑΣΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ (ΤΟΔΑ)	Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχιών Λάρνακας - Αμμοχώστου ΛΤΔ
ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ	Φυσικά ή Νομικά Πρόσωπα
ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	Δήμος Λάρνακας, Δήμος Αγίας Νάπας, Δήμος Παραλιμνίου, Δήμος Δερύνειας, Δήμος Σωτήρας, Δήμος Δρομολαξιάς/ Μενεού (Δημοτικό Διαμέρισμα Μενεού και Δημοτικό Διαμέρισμα Δρομολαξιάς), Κ.Σ. Μαρί, Κ.Σ. Ζυγίου, Κ.Σ. Ορμήδειας, Κ.Σ. Ξυλοτύμπου, Κ.Σ. Ξυλοφάγου και Κ.Σ. Λιοπετρίου
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ)	€80.000
ΠΟΣΟΣΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ)	75% συμμετοχή ΕΤΘΑ 25% εθνική συμμετοχή

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

α/α	Κεφάλαιο	Σελ.
	Γενικά	4
1	Στόχος του Σχεδίου	5
2	Περιοχή Παρέμβασης	6
3	Όροι Χρηματοδότησης του Σχεδίου - Ποσοστά Χρηματοδότησης	6
4	Περίοδος Εφαρμογής του Σχεδίου	7
5	Οριζόντιες Πολιτικές	8
5.1	Περιβάλλον	8
5.2	Πρώθηση της Ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης	8
5.3	Πληροφόρηση και Δημοσιότητα	8
6	Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου	8
7	Δικαιούχοι του Σχεδίου	9
8	Υπεύθυνη Δήλωση Αιτητών	10
9	Κριτήρια και Προϋποθέσεις για Έγκριση Προτάσεων	11
10	Όροι Επιλεξιμότητας του Σχεδίου	13
11	Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου	15
11.1	Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων	15
11.2	Υποβολή προτάσεων	15
11.3	Αξιολόγηση Προτάσεων - Έγκριση /Απόρριψη Προτάσεων	18
11.4	Επαληθεύσεις και Πληρωμές Έργων	20
11.5	Απένταξη Έργων	24
12	Τροποποίηση της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης	25
13	Ενστάσεις	26
14	Ειδικές Διατάξεις	26
15	Υποχρεώσεις Δικαιούχων	28
16	Υλοποίηση Έργων – Καταβολή των Χορηγιών	29
17	Ερμηνείες – Τροποποιήσεις	30
18	Παραρτήματα	30

Σχέδιο Ενίσχυσης της Εμπορίας και της Μεταποίησης των Αλιευτικών Προϊόντων (Λιανικό Εμπόριο)

4.1/4.3.1.1/01/09.2019

Γενικά

Το παρόν Σχέδιο υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Θάλασσα» 2014-2020, που συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ) της ΕΕ. Το Σχέδιο διέπεται από τις βασικές πρόνοιες της ακόλουθης κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας:

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **508/2014** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 15ης Μαΐου 2014 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2328/2003, (ΕΚ) αριθ. 861/2006, (ΕΚ) αριθ. 1198/2006 και (ΕΚ) αριθ. 791/2007 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1255/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **1303/2013** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
- Όλων των **Εκτελεστικών και Κατ' Εξουσιοδότηση Κανονισμών** της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διέπουν τους πιο πάνω γενικούς κανονισμούς.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **1379/2013** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000.
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. **1380/2013** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 του Συμβουλίου και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου

Το παρόν Σχέδιο, εφαρμόζεται από το Μέτρο 4.3 στα πλαίσια της Προτεραιότητας της Ένωσης 4 που έχει ως στόχο την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής ένταξης, της δημιουργίας θέσεων εργασίας και παροχή στήριξης της απασχολησιμότητας και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού στις παράκτιες και τις εσωτερικές κοινότητες που εξαρτώνται από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, συμπεριλαμβανομένης της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της αλιείας και σε άλλους τομείς της θαλάσσιας οικονομίας. Ο στόχος και η αναγκαιότητα του Σχεδίου προκύπτουν μέσω του άρθρου 63 παράγραφος 1.α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 για το ΕΤΘΑ

Την ευθύνη της διαχείρισης και υλοποίησης του Σχεδίου, έχει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχιών Λάρνακας - Αμμοχώστου ΛΤΔ, η οποία είναι αναγνωρισμένη και χαρακτηρισμένη ως Τοπική Ομάδα Δράσης Αλιείας

(ΤΟΔΑ) και το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών (ως Ενδιάμεσος Φορέας - ΕΦ) του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

1. Στόχος του Σχεδίου

Στα πλαίσια της Προτεραιότητας της Ένωσης 4, χρηματοδοτούνται ενέργειες για τη βιώσιμη ανάπτυξη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις περιοχές αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, οι οποίες είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο μιας συνολικής στρατηγικής με την οποία επιδιώκεται η στήριξη της υλοποίησης των στόχων της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής, λαμβανομένων κυρίως υπόψη των κοινωνικοοικονομικών αποτελεσμάτων της.

Στόχος του συγκεκριμένου Σχεδίου είναι η προσφορά προστιθέμενης αξίας, η δημιουργία θέσεων εργασίας, η προσέλκυση νέων και η προώθηση της καινοτομίας σε όλα τα στάδια της εφοδιαστικής αλυσίδας της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας σύμφωνα με το άρθρο 63 παράγραφος 1.α του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 για το ΕΤΘΑ.

Το Σχέδιο προωθεί έργα που συμβάλουν στην επίτευξη του πιο πάνω στόχου, επιδιώκοντας να βελτιώσει τις συνθήκες εργασίας με την εφαρμογή ευρωπαϊκών προτύπων και καινοτομιών (μηχανολογικός και κτηριακός εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων και εφαρμογή συστημάτων ποιότητας), να βελτιώσει την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και να διατηρήσει και να αυξήσει εάν είναι εφικτό την απασχόληση στον τομέα.

Συγκεκριμένα, μέσω του Σχεδίου δύναται να χρηματοδοτηθούν έργα τα οποία εντάσσονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

Κατηγορία 1. Εκσυγχρονισμός και ίδρυση μονάδων Εμπορίας Αλιευτικών Προϊόντων

Κατηγορία 2. Επενδύσεις που αφορούν το Λιανικό Εμπόριο Αλιευμάτων από πλανόδιους πωλητές.

Κατηγορία 3. Εκσυγχρονισμός και ίδρυση μονάδων Μεταποίησης¹ Αλιευτικών Προϊόντων

Σε περίπτωση που μία Πρόταση περιλαμβάνει περισσότερες από μία κατηγορίες όπως αναφέρονται πιο πάνω ή αφορά περισσότερα από ένα σημεία πώλησης ο Αιτητής οφείλει να το δηλώσει στην Αίτηση του (**Παράρτημα 1**) αλλά και να συμπληρώσει ξεχωριστό Πίνακα Επενδύσεων (**Παράρτημα 19** - πίνακας excel) για κάθε κατηγορία και για κάθε σημείο πώλησης.

2. Περιοχή Παρέμβασης

Η περιοχή παρέμβασης είναι αυτή της Στρατηγικής Τοπικής Ανάπτυξης Αλιευτικών Περιοχών των Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου και ως εκ τούτου περιοχές εφαρμογής του παρόντος Σχεδίου είναι οι ακόλουθοι αλιευτικοί Δήμοι και Κοινότητες:

¹ Όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο 21 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου της 20ής Νοεμβρίου 2009.

Πίνακας 1: Περιοχή Παρέμβασης

A/A	ΑΤΑ	ΕΠΑΡΧΙΑ
1	Δήμος Λάρνακας	ΛΑΡΝΑΚΑΣ
2	Δήμος Δρομολαξιάς-Μενεού	
3	Ζύγι	
4	Μαρί	
5	Ξυλοτύμβου	
6	Ξυλοφάγου	
7	Ορμήδεια	
8	Δήμος Παραλιμνίου	ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
9	Δήμος Αγ. Νάπας	
10	Δήμος Δερύνειας	
11	Δήμος Σωτήρας	
12	Λιοπέτρι	

3. Όροι Χρηματοδότησης του Σχεδίου - Ποσοστά Χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός της δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση του Σχεδίου ανέρχεται στο ποσό των **€80.000**. Από το ποσό αυτό το **75% (€60.000)** καλύπτεται από το ΕΤΘΑ και το υπόλοιπο **25% (€20.000)** από την Κυπριακή Δημοκρατία. Στον πιο κάτω Πίνακα 2 παρουσιάζονται τα όρια του προϋπολογισμού (δημόσια και ιδιωτική συμμετοχή) των προτάσεων σε ευρώ (€) (μη συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ).

Πίνακας 2: Ποσά και Ποσοστά Χρηματοδότησης

Ανώτατο όριο συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της πρότασης	€80.000 ανά πρόταση
Ελάχιστο όριο συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού της πρότασης	€5.000 ανά πρόταση
Ποσοστό Δημόσιας Χρηματοδότησης	50% Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις² 30% Άλλες Επιχειρήσεις³

Το ποσοστό χρηματοδότησης ανέρχεται σε 50% (δημόσια δαπάνη). Το υπόλοιπο 50% πέραν της δημόσιας χρηματοδότησης για την κάλυψη του συνολικού προϋπολογισμού του έργου αποτελεί την ιδιωτική συμμετοχή.

² Πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στη σύσταση της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων με ημερομηνία 06/05/2003 και αριθμό 2003/361/Ε.

³ Επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες, αλλά απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο από €200 εκ.

Στην περίπτωση τραπεζικού δανεισμού για την υλοποίηση του έργου είναι απαραίτητη η υποβολή μαζί με την αίτηση, επιστολής ή και βεβαίωσης από τράπεζα για καταρχήν ενδιαφέρον χρηματοδότησης του έργου. Η δυνατότητα του Δικαιούχου να υλοποιήσει το έργο θα πρέπει να αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία που θα υποβάλλονται με την αίτηση π.χ. λογαριασμοί καταθέσεων, επιστολή/ βεβαίωση τράπεζας, κτλ. στο όνομα του αιτητή για τουλάχιστον το 50% του συνολικού προϋπολογισμού της πρότασης.

Νοείται ότι κατά το στάδιο της υλοποίησης του προτεινόμενου έργου οι πληρωμές για τις επιλέξιμες δαπάνες πέραν των €200 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή του αιτητή ή της εταιρείας του ή με την πιστωτική του κάρτα ή μέσω τράπεζας νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά (Κατάσταση Τραπεζικού Λογαριασμού, αντίγραφα επιταγών κ.α.). Τιμολόγια αξίας κάτω των €100 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας, ενώ τιμολόγια τοις μετρητοίς γίνονται δεκτά μόνο για ποσά από €100 μέχρι €200 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) χωρίς να γίνεται εσκεμμένα κατάτμηση δαπανών που αφορούν την ίδια εργασία (Κεφάλαιο 10).

Η καταβολή της χορηγίας δύναται να γίνεται σε μια ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τη φύση της πρότασης και το ύψος της χρηματοδότησης. Ο αριθμός των δόσεων θα καθορίζεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης που υπογράφεται μεταξύ του Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) και του Δικαιούχου και θα εξαρτάται από το ύψος των επενδύσεων, τη φύση των εργασιών και κατά πόσο τα έργα αφορούν αναδρομικές δαπάνες.

Η Δημόσια Χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον αιτητή και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Εάν ο αιτητής είναι φυσικό πρόσωπο, στην περίπτωση θανάτου του, δικαίωμα υποβολής της Πρότασης έχουν οι κληρονόμοι που εμπίπτουν στις διατάξεις των σχετικών Νόμων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στους οποίους θα γίνεται και η καταβολή της χρηματοδότησης.

4. Περίοδος Εφαρμογής του Σχεδίου

Το Σχέδιο εφαρμόζεται κατά την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020 και οι αιτήσεις από τους δυνητικούς Δικαιούχους μπορούν να υποβάλλονται κατά τις συγκεκριμένες χρονικές περιόδους που ανακοινώνονται από την ΤΟΔΑ Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου με τις αντίστοιχες Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων.

5. Οριζόντιες Πολιτικές

5.1 Περιβάλλον και Βιώσιμη Ανάπτυξη

Στην πορεία υλοποίησης του Σχεδίου, διασφαλίζεται ότι τα έργα συνάδουν με το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, κοινοτικής και εθνικής. Το Σχέδιο υποβάλλεται στην Περιβαλλοντική Αρχή (Τμήμα Περιβάλλοντος - ΥΠΓΑΑΠ) για έκδοση πιστοποιητικού συμβατότητας για τη διαφύλαξη, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.

Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο, θα τηρούν ή δεσμεύονται να τηρήσουν το σύνολο της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και πιο συγκεκριμένα τους Νόμους, καθώς και Κανονισμούς που προκύπτουν από αυτούς όπως περιγράφονται στο **Παράρτημα 17**.

5.2 Πρώθηση της Ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης

Το Σχέδιο υποβάλλεται στην Αρμόδια Αρχή (Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης) για έκδοση πιστοποιητικού συμβατότητας για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και στην Αρμόδια Αρχή (Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων) για έκδοση πιστοποιητικού συμβατότητας για τη μη διάκριση. Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο δεσμεύονται να τηρούν την αντίστοιχη εθνική και κοινοτική Νομοθεσία που αφορά την Ισότητα Ευκαιριών Μεταξύ Ανδρών και Γυναικών και τη μη Διάκριση. Όπου είναι δυνατό, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να προβαίνουν σε ενέργειες για εξυπηρέτηση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρίες.

5.3 Πληροφόρηση και Δημοσιότητα

Την ενημέρωση και πληροφόρηση των ενδιαφερομένων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με το Σχέδιο αναλαμβάνει η ΤΟΔΑ Αναπτυξιακή Εταιρεία Επαρχιών Λάρνακας – Αμμοχώστου. Τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας θα αναληφθούν σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 119 του γενικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014 του ΕΤΘΑ και του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 763/2014, όσον αφορά τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και δημοσιότητας καθώς και οδηγίες για τη δημιουργία εμβλήματος της Ένωσης.

Όλες οι επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στο Σχέδιο δεσμεύονται να τηρούν τους κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας σύμφωνα με τους σχετικούς Κανονισμούς και υποχρεούνται να τοποθετήσουν ενημερωτική πινακίδα στο χώρο υλοποίησης του έργου, όπως περιγράφεται στο **Παράρτημα 15**.

Η ενημέρωση των δικαιούχων πραγματοποιείται κυρίως από την ιστοσελίδα της ANETEL ΛΤΔ (<http://www.anetel.com>) και του ΕΠ Θάλασσα (<http://www.moa.gov.cy/thalassa>), αντίστοιχα.

Ακόμη, κατά την περίοδο υποβολής των αιτήσεων επιχειρείται από την ΤΟΔΑ η στοχευμένη ενημέρωση των ενδιαφερόμενων φορέων καθώς και των οργανωμένων συνόλων που τους εκπροσωπούν ενώ παράλληλα γίνονται σχετικές δημοσιεύσεις σε εφημερίδες και σε διάφορες ιστοσελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

6. Γενικό πλαίσιο υλοποίησης του Σχεδίου

Τα στάδια υλοποίησης του Σχεδίου είναι:

- Προκήρυξη από την ΤΟΔΑ της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων από τους Δικαιούχους. Η πρόσκληση ανακοινώνεται δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης.
- Υποβολή προτάσεων από δυνητικούς Δικαιούχους στην ΤΟΔΑ, μέσω τυποποιημένων εντύπων μαζί με τα απαραίτητα επισυναπτόμενα έγγραφα που περιγράφονται στον Οδηγό και στο Σχέδιο.
- Εξέταση των υποβληθέντων προτάσεων από την ΤΟΔΑ, η οποία ελέγχει κατά πόσο αυτές πληρούν τις προϋποθέσεις για ένταξή τους στο Σχέδιο, τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας, πληρότητας και κανονικότητας του έργου, και τη συμβατότητά τους με τις εθνικές και κοινοτικές πολιτικές.
- Σε περίπτωση αναδρομικών δαπανών, έλεγχος από την ΤΟΔΑ ότι δεν έχει ολοκληρωθεί το έργο.
- Ολοκλήρωση αξιολόγησης προτάσεων από τις ΤΟΔΑ και αποστολή αποτελεσμάτων στον ΕΦ προς επικύρωση.
- Απόφαση ΕΦ για τελική έγκριση ή απόρριψη των προτάσεων και σχετική ενημέρωση των αιτητών/αιτητριών που εγκρίθηκαν ή απορριφθήκαν από την ΤΟΔΑ.
- Ένταξη από τον ΕΦ στο Σχέδιο των προτάσεων που θα επιλεγούν και πληροφόρηση των αιτητών/αιτητριών.

- Υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης μεταξύ του ΕΦ και των Δικαιούχων για τα Έργα που εγκρίθηκαν στο Σχέδιο.
- Υλοποίηση του Έργου από τους Δικαιούχους και υποβολή απαραίτητων δικαιολογητικών στην ΤΟΔΑ.
- Διενέργεια επιτόπιων και διοικητικών επαληθεύσεων από την ΤΟΔΑ.
- Υποβολή πορισμάτων επαληθεύσεων στον ΕΦ για επικύρωση τους.
- Καταβολή χορηγίας στους Δικαιούχους από τον ΕΦ
- Διενέργεια Επαληθεύσεων από τον ΕΦ μετά την ολοκλήρωση των έργων.

7. Δικαιούχοι του Σχεδίου

Δικαιούχοι του Σχεδίου είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ασχολούνται ή προτίθενται να ασχοληθούν (δημιουργία νέων επιχειρήσεων) με τη μεταποίηση και την εμπορία αλιευτικών προϊόντων σε ότι αφορά το χονδρικό και λιανικό εμπόριο.

Σημειώνεται ότι οι Δικαιούχοι του Σχεδίου που ενδιαφέρονται για έργα που εντάσσονται στην Κατηγορία 1 και αφορούν αποκλειστικά το λιανικό εμπόριο θα θεωρούνται επιλέξιμοι για υποβολή πρότασης μόνο όταν στα σημεία πώλησης των προϊόντων τους θα υπάρχει σαφής ένδειξη και προβολή του όρου «Ψαραγορά» και οι αιτούμενες δαπάνες θα σχετίζονται αποκλειστικά με τα αλιευτικά προϊόντα.

Αντίστοιχα για την Κατηγορία 2 που αφορά τους πλανόδιους πωλητές θα πρέπει να επισυνάπτεται **Βεβαίωση του αιτητή**, η οποία θα βεβαιώνει την μεταφορά και πώληση μόνο αλιευτικών προϊόντων.

Οι Δικαιούχοι του Σχεδίου θα πρέπει να εμπίπτουν σε μια από τις κατηγορίες που αναφέρονται στον Πίνακα 3 που ακολουθεί.

Πίνακας 3: Κατηγοριοποίηση Επιχειρήσεων ανάλογα με τη δυναμικότητα και τον ετήσιο κύκλο εργασιών

Κατηγοριοποίηση Επιχειρήσεων	
<u>Πολύ μικρές επιχειρήσεις</u>	<10 υπαλλήλους και ≤ € 2 εκατ. ετήσιου κύκλου εργασιών ή ετήσιου ισολογισμού
<u>Μικρές Επιχειρήσεις</u>	<50 υπαλλήλους και ≤ € 10 εκατ. ετήσιου κύκλου εργασιών ή ετήσιου ισολογισμού
<u>Μεσαίες Επιχειρήσεις</u>	<250 υπαλλήλους και ≤ € 50 εκατ. ετήσιου κύκλου εργασιών ή ≤ € 43 εκατ. ετήσιου ισολογισμού
<u>Άλλες Επιχειρήσεις</u>	< 750 υπαλλήλους ή ≤ € 200εκατ. ευρώ ετήσιο κύκλο εργασιών

8. Υπεύθυνη Δήλωση Αιτητών - Λόγοι Αποκλεισμού Προτάσεων

Οι ενδιαφερόμενοι που υποβάλλουν αίτηση παρέχουν στην ΤΟΔΑ μια ενυπόγραφη δήλωση (**Παράρτημα 2**) με την οποία δεσμεύονται να τηρούν τις υποχρεώσεις τους ως Δικαιούχοι και ότι οι πληροφορίες και τα στοιχεία που αναφέρονται στην αίτηση τους είναι πλήρη, ακριβή και αληθή.

Επιπρόσθετα, οι Δικαιούχοι με την ενυπόγραφη υπεύθυνη δήλωση τους επιβεβαιώνουν ότι πληρούν τα κριτήρια που απαριθμούνται στην παράγραφο 1 του άρθρου 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 του ΕΤΘΑ και δεν έχουν διαπράξει απάτη στο πλαίσιο του ΕΤΑ ή του ΕΤΘΑ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 του ΕΤΘΑ.

Η ΤΟΔΑ εξακριβώνει την ακρίβεια της δήλωσης για τα θέματα αυτά πριν από την έγκριση της πρότασης, βάσει των διαθέσιμων πληροφοριών σύμφωνα με το εθνικό μητρώο παραβάσεων, όπως προβλέπεται στο άρθρο 93 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009⁴, ή άλλα διαθέσιμα δεδομένα.

Ο αιτητής στην περίπτωση που κατά την κρίση της ΤΟΔΑ ή/ και του ΕΦ εμπίπτει σε κάποια ή κάποιες από τις ακόλουθες περιπτώσεις δύναται να αποκλειστεί από το Σχέδιο (σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας).

1. Έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα ή παράπτωμα που θίγει τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ, το οποίο μπορεί να διαπιστώσει με οποιοδήποτε τρόπο η αρμόδια αρχή ή έχει καταδικαστεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου, σύμφωνα με το άρθρο 10 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 του ΕΤΘΑ και τον κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 288/2015. Συγκεκριμένα:
 - α) έχει διαπράξει σοβαρή παράβαση βάσει του άρθρου 42 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου (1) ή του άρθρου 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1224/2009,
 - β) έχει συμμετάσχει στην εκμετάλλευση, τη διαχείριση ή την ιδιοκτησία αλιευτικών σκαφών που περιλαμβάνονται στον κατάλογο σκαφών ΠΛΑ αλιείας της Ένωσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 40 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ.1005/2008⁵ ή σκαφών που φέρουν τη σημαία χωρών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως μη συνεργαζόμενες τρίτες χώρες κατά το άρθρο 33 του ίδιου Κανονισμού,
 - γ) έχει διαπράξει σοβαρές παραβάσεις των κανόνων της ΚΑΛΠ οι οποίες έχουν λάβει το χαρακτηρισμό αυτό σε άλλες νομοθετικές πράξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, ή
 - δ) έχει διαπράξει οποιοδήποτε από τα αδικήματα που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4 της οδηγίας 2008/99/ΕΚ⁶ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (2), εφόσον η αίτηση αφορά στήριξη δυνάμει του κεφαλαίου II για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014.
 - ε) έχει κριθεί από την αρμόδια αρχή ότι ο εν λόγω αιτητής είναι ένοχος απάτης, όπως ορίζεται στο άρθρο 1 της σύμβασης σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (1) στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αλιείας (ΕΤΑ) ή του ΕΤΘΑ. Ο αποκλεισμός σε αυτή την περίπτωση γίνεται για καθορισμένη χρονική περίοδο που καθορίζεται από την Ε. Επιτροπή με κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (άρθρο 10.4 του Καν. (ΕΕ) 508/2014 του ΕΤΘΑ).
2. Είναι ένοχος ψευδών δηλώσεων για την παροχή πληροφοριών ή παραλείψεως υποβολής των πληροφοριών και των στοιχείων που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησης ένταξης της πρότασης καθώς και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου και την περίοδο διατήρησης του έργου. Τα στοιχεία που περιέχονται στα έντυπα της πρότασης δεν είναι πλήρη, ακριβή και αληθή.
3. Οι προτεινόμενες δαπάνες ή μέρος τους χρηματοδοτήθηκαν ή υποβλήθηκαν για χρηματοδότηση από άλλο πρόγραμμα /σχέδιο.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) του Συμβουλίου αριθ. 1224/2009, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής

⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 και (ΕΚ) αριθ. 601/2004 και κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1093/94 και (ΕΚ) αριθ. 1447/1999 (ΕΕ L 286 της 29.10.2008, σ. 1)

⁶ Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) (ΕΕ L 328 της 6.12.2008, σ. 28)

Η προσκόμιση της προαναφερθείσας υπεύθυνης δήλωσης (**Παράρτημα 2**) θα ελέγχεται κατά το στάδιο της αξιολόγησης της πρότασης από την ΤΟΔΑ και έπειτα θα εξακριβώνεται η ακρίβεια της δήλωσης αυτής από τον ΕΦ για τα θέματα αυτά, καθώς και για τις προϋποθέσεις του σημείου 1 πριν από την Τελική Έγκριση της Πρότασης.

Ο Δικαιούχος μετά την υποβολή της αίτησης συνεχίζει να συμμορφώνεται με τις προϋποθέσεις που αναφέρονται πιο πάνω καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου και για καθορισμένη περίοδο πέντε (5) ετών, μετά την τελευταία πληρωμή στον εν λόγω Δικαιούχο.

9. Κριτήρια και Προϋποθέσεις για Έγκριση Προτάσεων

Παρακάτω παρουσιάζονται τα κριτήρια και οι προϋποθέσεις για την έγκριση των προτάσεων.

A. Κριτήρια Επιλεξιμότητας
<ol style="list-style-type: none">1. Η πρόταση έχει υποβληθεί εντός της τεθείσας από την πρόσκληση προθεσμίας.2. Η αίτηση για την υποβολή πρότασης και τα συνοδευτικά έγγραφα είναι πλήρως συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα.3. Η πρόταση περιέχει όλα τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τον πίνακα 4 του Σχεδίου.4. Η πρόταση είναι συμβατή με το αντικείμενο και τους στόχους του Μέτρου 4.3, όπως καθορίζονται στο κεφ. 1 του Σχεδίου και συμβάλει στην επίτευξη του αντίστοιχου ειδικού στόχου του ΕΠ.5. Ο αιτητής εμπίπτει στους δυνητικούς Δικαιούχους που καθορίζονται στο κεφ. 7 του Σχεδίου.6. Η Πρόταση είναι συμβατή με τους όρους επιλεξιμότητας του Σχεδίου σύμφωνα με το κεφ.10.7. Στην πρόταση καθορίζονται μετρήσιμοι στόχοι για τους συγκεκριμένους δείκτες για το προτεινόμενο έργο.8. Ο προϋπολογισμός του προτεινόμενου Έργου μπορεί να καλυφθεί από τους οικονομικούς πόρους του Σχεδίου και είναι μέσα στα καθορισμένα όρια, όπως περιγράφονται στο κεφ. 3 του Σχεδίου.9. Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και η χρηματοδοτική εκτέλεση του προτεινομένου έργου είναι εντός της τεθείσας από την πρόσκληση προθεσμίας.10. Ο Δικαιούχος για το προτεινόμενο έργο δεν έχει εξασφαλίσει χρηματοδότηση από προηγούμενα Σχέδια του ΕΠ Θάλασσα 2014-2020 ή του ΕΠΑΛ 2007-2013 ή από άλλες πηγές.11. Σε ότι αφορά το φυσικό αντικείμενο, το προτεινόμενο έργο δεν πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πλήρως πριν την υποβολή της πρότασης από τον αιτητή και αυτό θα επαληθεύεται με έλεγχο από την ΤΟΔΑ (Παράρτημα 5γ).12. Ο Δικαιούχος δεν έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα ή παράπτωμα που θίγει τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ, σύμφωνα με το Παράρτημα 5β του Σχεδίου.13. Η βιωσιμότητα της επιχείρησης κρίνεται ικανοποιητική.14. Όλες οι αναδρομικές δαπάνες να μην έχουν πραγματοποιηθεί πριν την 1η Ιανουαρίου του 2014 και να είναι επιλέξιμες σύμφωνα με το Παράρτημα 14.15. Οι ολοκληρωμένες εργασίες σε ότι αφορά το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο δεν πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί πλήρως πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στην ΤΟΔΑ (Παράρτημα 5γ).
B. Κριτήρια Συμβατότητας
<ol style="list-style-type: none">1. Τήρηση ή δέσμευση για τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τις δημόσιες συμβάσεις.2. Τήρηση ή δέσμευση για τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη διαφύλαξη, προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και τη βιώσιμη ανάπτυξη.3. Τήρηση ή δέσμευση για τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για την ισότητα των δύο φύλων και τη μη διάκριση.

<p>4. Συνέπεια και συνοχή του προτεινόμενου έργου με το ΕΠ Θάλασσα, το ΕΤΘΑ και την Κοινή Αλιευτική Πολιτική.</p> <p>5. Τήρηση ή δέσμευση για τήρηση των ενωσιακών κανονισμών για την πληροφόρηση και δημοσιότητα.</p>
Γ. Κριτήρια Επιλογής
Γ1. Ποιότητα
<p>1. Πληρότητα και σαφήνεια της περιγραφής του προτεινόμενου έργου σε ότι αφορά το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σαφής και τεκμηριωμένη καταγραφή του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης (χρονικού προγραμματισμού) του προτεινόμενου έργου. • Σαφής και τεκμηριωμένη καταγραφή κόστους υλοποίησης ανά φάση του προτεινόμενου έργου. • Σαφής και τεκμηριωμένη καταγραφή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. • Σαφής και τεκμηριωμένη περιγραφή του τρόπου διοίκησης του Δικαιούχου. • Σαφής και τεκμηριωμένη περιγραφή της διατήρησης των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. <p>2. Ποιότητα και καταλληλότητα του σχεδιασμού του προτεινόμενου έργου σε σχέση με τις ανάγκες που πρόκειται να καλύψει.</p> <p>3. Συμβολή του προτεινόμενου έργου στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων του Σχεδίου και του ΕΠ.</p> <p>4. Λειτουργικότητα του προτεινόμενου έργου (αυτοτελώς λειτουργικό ή καθίσταται λειτουργικό με την ολοκλήρωση και άλλων χρηματοδοτούμενων έργων).</p>
Γ2. Ωριμότητα
<p>1. Ο Δικαιούχος έχει εξασφαλίσει ή δεσμεύεται να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες εγκρίσεις και αποφάσεις ή/και αδειοδοτήσεις ανάλογα με τη φύση του προτεινόμενου έργου μέσα στα αντίστοιχα χρονικά πλαίσια.</p> <p>2. Ο Δικαιούχος έχει εξασφαλίσει ή δεσμεύεται να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες αρχικές ή/και τεχνικές μελέτες ανάλογα με τη φύση του προτεινόμενου έργου μέσα στα αντίστοιχα χρονικά πλαίσια.</p>
Γ 3. Διαχείριση
<p>1. Η διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του Δικαιούχου να διοικεί, παρακολουθεί και να ελέγχει απρόσκοπτα και αποτελεσματικά την υλοποίηση του έργου είναι ικανοποιητική.</p> <p>2. Η διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα άλλων φορέων που, τυχόν, εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην υλοποίηση του έργου είναι ικανοποιητική.</p>
Γ4. Σκοπιμότητα
<p>1. Τα προβλήματα και οι ανάγκες που εντοπίστηκαν στον αντίστοιχο τομέα αναμένεται να αντιμετωπιστούν από το προτεινόμενο έργο.</p> <p>2. Βιωσιμότητα και διατηρησιμότητα των αποτελεσμάτων του προτεινόμενου Έργου.</p> <p>3. Θετικές ή ουδέτερες επιπτώσεις του προτεινόμενου έργου στο φυσικό περιβάλλον και στη δημιουργία/ενίσχυση συνθηκών περιβαλλοντικής αειφορίας.</p> <p>4. Θετική ή ουδέτερη συμβολή του προτεινόμενου έργου στην ισότητα των δύο φύλων και στη μη διάκριση.</p> <p>5. Θετική ή ουδέτερη συμβολή του προτεινόμενου έργου στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτή.</p> <p>6. Συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλα έργα που έχουν ήδη υλοποιηθεί ή που προτείνονται να υλοποιηθούν.</p>

Τα πιο πάνω πρέπει να τεκμηριώνονται επαρκώς από τον αιτητή στα αντίστοιχα κεφάλαια της αίτησης υποβολής πρότασης (Παράρτημα 1) και με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τον Πίνακα 4.

10. Όροι Επιλεξιμότητας του Σχεδίου

- Κατά τη διαμόρφωση του συνολικού προτεινόμενου προϋπολογισμού της επιχείρησης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις αντίστοιχες κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών. Στο **Παράρτημα 14**, παρουσιάζονται παραδείγματα επιλέξιμων ενεργειών ανά κατηγορία, χωρίς όμως ο κατάλογος να είναι εξαντλητικός. Επίσης, αναφέρονται παραδείγματα μη επιλέξιμων δαπανών.
- Κατά την πρώτη πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, ισχύει η αναδρομικότητα των δαπανών και οι επιλέξιμες δαπάνες δεν πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί πριν την 1^η Ιανουαρίου 2014. Ανεξάρτητα από την ύπαρξη αναδρομικών δαπανών δεν θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πλήρως το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο πριν την υποβολή της αίτησης από τον αιτητή και αυτό θα επαληθεύεται με έλεγχο από την ΤΟΔΑ.
- Για τις επόμενες προσκλήσεις που θα ακολουθήσουν θα εξετάζεται για κάθε περίπτωση εάν θα ισχύσει η αναδρομικότητα των δαπανών και η χρονική περίοδος αναδρομικότητας και θα καθορίζεται στην αντίστοιχη πρόσκληση υποβολής προτάσεων. Στις περιπτώσεις που δεν θα ισχύσει η αναδρομικότητα, δεν θα θεωρείται επιλέξιμη οποιαδήποτε δαπάνη πραγματοποιήθηκε (βάσει ημερομηνίας τιμολογίου ή απόδειξης πληρωμής) πριν από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- Τα προτεινόμενα έργα θα πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι και δύο (2) χρόνια από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.
- Δεν περιλαμβάνεται ο ΦΠΑ σε οποιαδήποτε κατηγορία δαπανών, καθώς δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη.
- Τιμολόγια που εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού και προσφοράς υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο ΦΠΑ δεν θα γίνονται αποδεκτά.
- Με εξαίρεση τα έργα που θα ενταχθούν στην 1^η πρόσκληση υποβολής προτάσεων, καθώς και σε όσες προσκλήσεις θα ισχύει η αναδρομικότητα δαπανών, για τα υπόλοιπα έργα η έναρξη υλοποίησης του προτεινόμενου έργου μπορεί να γίνεται μετά την υποβολή της πρότασης. Για σκοπούς του Σχεδίου ως ημερομηνία υλοποίησης της επένδυσης θεωρείται η ημερομηνία κατά την οποία τεκμηριώνεται η πραγματοποίηση της δαπάνης, δηλαδή:
 - η ημερομηνία εισαγωγής για τα μηχανήματα / εξοπλισμό που η επιχείρηση προμηθεύεται από το εξωτερικό,
 - η ημερομηνία που αναφέρεται στο τιμολόγιο αγοράς για τα μηχανήματα / εξοπλισμό ή και υπηρεσίες που αγοράζονται από την εγχώρια αγορά.
- Η πραγματοποίηση δαπανών πριν την έγκριση του έργου, γίνεται με αποκλειστική ευθύνη του αιτητή και δεν δεσμεύει την απόφαση της αρμόδιας ΤΟΔΑ ή του ΕΦ σχετικά με την έγκριση ή μή της αίτησης.

- Για όλες τις προτεινόμενες δαπάνες κατά το στάδιο υποβολής της αίτησης προσκομίζονται προσφορές, συμφωνίες και τεχνικές προδιαγραφές από τους προμηθευτές. Όσον αφορά μηχανήματα/εξοπλισμό, οι προσφορές να συνοδεύονται και από τεχνική περιγραφή (φυλλάδια και άλλο ενημερωτικό υλικό στο οποίο να φαίνονται τα χαρακτηριστικά των μηχανημάτων).
- Τα μηχανήματα / εξοπλισμός που προμηθεύεται η επιχείρηση στα πλαίσια του Σχεδίου πρέπει να είναι καινούργια. Μεταχειρισμένα μηχανήματα δεν είναι επιλέξιμα.
- Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται μόνο τα πρωτότυπα τιμολόγια πώλησης ή παροχής υπηρεσιών και οι πρωτότυπες αποδείξεις εξόφλησης τους.
- Τιμολόγια αξίας κάτω των €100 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.
- Τιμολόγια της μετρητοίς γίνονται δεκτά μόνο για ποσά μέχρι €200 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) χωρίς να γίνεται εσκεμμένα κατάτμηση δαπανών που αφορούν την ίδια εργασία.
- Όλα τα τιμολόγια πέραν των €200 (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) θα πρέπει να εξοφλούνται με επιταγή του αιτητή ή της εταιρείας του ή με την πιστωτική του κάρτα ή με μεταφορά μέσω τράπεζας νοουμένου ότι τεκμηριώνεται με σχετικά παραστατικά (Κατάσταση Τραπεζικού Λογαριασμού, αντίγραφα επιταγών κ.α.).
- Η ΤΟΔΑ ή/και ο ΕΦ δύναται να προβαίνει σε έρευνα αγοράς σε ότι αφορά το κόστος επενδύσεων, των οποίων η αξία στο προτεινόμενο έργο δεν είναι ρεαλιστική και να προσαρμόζει ανάλογα τον επιλέξιμο προϋπολογισμό του έργου.

11. Πλαίσιο Υλοποίησης Σχεδίου

11.1 Προσκλήσεις Υποβολής Προτάσεων

Η ΤΟΔΑ προβαίνει σε ανοικτή πρόσκληση υποβολής Προτάσεων με ανακοίνωση στον ημερήσιο τύπο, καθώς και στην ιστοσελίδα της ΤΟΔΑ και του ΕΦ και λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα δημοσιότητας και πληροφόρησης σύμφωνα με τις πρόνοιες των σχετικών Κανονισμών.

Σε περίπτωση έλλειψης διαθέσιμου προϋπολογισμού οι υπόλοιπες προτάσεις θα καταταχθούν σε σειρά επιλαχόντων βάσει της ημερομηνίας υποβολής τους. Ενδέχεται να εγκριθούν για συγχρηματοδότηση σε περίπτωση τροποποίησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού του Σχεδίου, έπειτα από αίτημα της ΤΟΔΑ και έγκριση του αιτήματος από τον ΕΦ και την Διαχειριστική Αρχή

Στην κάθε πρόσκληση θα καθορίζεται η χρονική περίοδος υποβολής Προτάσεων, οι ενέργειες που εμπíπτουν σε αυτή, ο προϋπολογισμός, το ελάχιστο και μέγιστο ποσό επιλέξιμης δαπάνης, ο αριθμός των δόσεων χρηματοδότησης, η μέγιστη χρονική περίοδος για την υλοποίηση των Έργων, πληροφορίες επικοινωνίας, ο τρόπος αξιολόγησης των προτάσεων (άμεση αξιολόγηση), καθώς και εάν ισχύει η αναδρομικότητα των δαπανών. Για την κάθε πρόσκληση θα ετοιμάζεται ο «Οδηγός Εφαρμογής» στον οποίο θα εξειδικεύονται και θα επεξηγούνται περαιτέρω οι ειδικές πρόνοιες που διέπουν την αντίστοιχη πρόσκληση.

Κάθε Δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής μίας πρότασης ανά πρόσκληση. Ο Δικαιούχος στην επόμενη πρόσκληση δεν μπορεί να αιτηθεί χρηματοδότηση για την ίδια κατηγορία δαπανών εφόσον δεν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια στην περίπτωση των Μικρό/Μεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ) ή πέντε (5) χρόνια στην περίπτωση των άλλων επιχειρήσεων. Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος έχει χρηματοδοτηθεί για έργα που υλοποιήθηκαν από το ΕΤΑ 2007-2013, δεν μπορεί να αιτηθεί χρηματοδότηση για την ίδια κατηγορία δαπανών, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε χρόνια από την ημερομηνία της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου του ΕΠΑΛ 2007-2013.

11.2 Υποβολή προτάσεων

Οι Δικαιούχοι υποβάλλουν αίτηση σύμφωνα με το **Παράρτημα 1**. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά (Πίνακας 4). Αιτήσεις υποβάλλονται στα Γραφεία της ΤΟΔΑ (Αναπτυξιακή Εταιρεία Λάρνακας – Αμμοχώστου), με την προϋπόθεση ότι συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. **Οι Προτάσεις (Αίτηση και Δικαιολογητικά) πρέπει να υποβάλλονται σε έντυπη μορφή εις διπλούν και σε ηλεκτρονική μορφή (επεξεργάσιμη, π.χ. Excel) τα Παραρτήματα 13β και 19.** Το πρωτότυπο αντίγραφο θα υπερισχύει του αντίγραφου, σε περίπτωση που υπάρχουν διαφορές. Οι ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να κρατήσουν αντίγραφο της πρότασης για το δικό τους αρχείο.

Ταυτόχρονα, οι Δικαιούχοι που υποβάλλουν αίτηση στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ παρέχουν στην ΤΟΔΑ μια ενυπόγραφη δήλωση (**Παράρτημα 2**) που επιβεβαιώνει ότι πληρούν τα κριτήρια του κεφαλαίου 8, η οποία με τη σειρά της θα αποσταλεί στον ΕΦ για έλεγχο όπως καθορίζεται στη συνέχεια.

Η αίτηση υπογράφεται από τους Δικαιούχους ή από νόμιμο εξουσιοδοτημένο πρόσωπο. Στην περίπτωση εκπροσώπησης του αιτητή επισυνάπτεται το **Παράρτημα 3** ή άλλο επίσημο έγγραφο όπως πληρεξούσιο ή καταστατικό για πιστοποίηση της νόμιμης εκπροσώπησης από πιστοποιιών υπάλληλο.

Κατά την παραλαβή τους από την ΤΟΔΑ, οι αιτήσεις πρωτοκολλούνται και παραδίδεται στον αιτητή ο σχετικός αριθμός πρωτοκόλλου και η απόδειξη παραλαβής της πρότασης (**Παράρτημα 4**).

Πίνακας 4: Απαιτούμενα δικαιολογητικά για υποβολή πρότασης

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά (εάν δεν προσκομιστούν η αίτηση θεωρείται ελλιπής)	
1.	Φωτοαντίγραφο και των δύο όψεων της πολιτικής ταυτότητας κάθε συμμετέχοντος Δικαιούχου (φυσικό πρόσωπο) ή του νόμιμου εκπροσώπου (νομικό πρόσωπο).
2.	Καταστατικό Ίδρυσης της Εταιρείας και τυχόν τροποποιήσεις.
3.	Πιστοποιητικό εγγραφής της εταιρείας σύμφωνα με τον Περί Εταιρειών Νόμο (σε περιπτώσεις Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης) (για νομικά πρόσωπα).
4.	Πιστοποιητικό από το Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη στο οποίο να φαίνονται οι σημερινοί μέτοχοι της εταιρείας (για νομικά πρόσωπα).
5.	Υπεύθυνη Δήλωση Δικαιούχου (Παράρτημα 2).
6.	Έγγραφο νόμιμης εκπροσώπησης (Παράρτημα 3) ή άλλο επίσημο έγγραφο όπως πληρεξούσιο ή καταστατικό για πιστοποίηση της νόμιμης εκπροσώπησης, από πιστοποιιών υπάλληλο (όπου εφαρμόζεται).
7.	Υγειονομικό Πιστοποιητικό για Επιχειρήσεις Τροφίμων από το Τμήμα Υγειονομικών Υπηρεσιών (όπου εφαρμόζεται).
8.	Άδεια λειτουργίας μονάδας από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών στην περίπτωση υφιστάμενων μονάδων ή βεβαίωση ότι δεν απαιτείται

9.	Άδεια λειτουργίας μονάδας/ επιχείρησης από την Τοπική Αρχή στην οποία δραστηριοποιούνται
10.	Πιστοποιημένο αντίγραφο πιστοποιητικού εγγραφής ΦΠΑ (εάν Δικαιούχος είναι εγγεγραμμένος στο ΦΠΑ) ή Βεβαίωση από την Υπηρεσία ΦΠΑ ότι δεν απαιτείται.
11.	<p>Για επενδύσεις σε κτίρια να υποβάλλονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αρχιτεκτονικά σχέδια (κατόψεις και όψεις). • Πολεοδομική Άδεια (στις περιπτώσεις που δεν υπάρχει θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλεται πολεοδομική άδεια ή βεβαίωση από το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως ότι έχει κατατεθεί αίτηση για Πολεοδομική Άδεια). • Άδεια οικοδομής εφόσον υπάρχει (στις περιπτώσεις που δεν έχει ακόμα εξασφαλιστεί η Άδεια Οικοδομής θα πρέπει απαραίτητα να υποβάλλεται πριν την οποιαδήποτε πληρωμή της χορηγίας . Σημειώνεται ότι η πολεοδομική άδεια ή/και άδεια οικοδομής θα πρέπει να συνοδεύονται από την περιβαλλοντική γνωμάτευση του Τμήματος Περιβάλλοντος). • Τίτλος Ιδιοκτησίας ή Συμφωνία Μίσθωσης Οικοπέδου / Γης (Στην περίπτωση ενοικιαστηρίου εγγράφου, να φαίνεται η διάρκεια ισχύος του, καθώς και η πιστοποιημένη συγκατάθεση του ιδιοκτήτη για την προτεινόμενη επιχειρηματική δραστηριότητα. Το ενοικιαστήριο έγγραφο πρέπει να είναι για πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια, εκ των οποίων τα τρία (3) τουλάχιστον μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος καταβολής χορηγίας. Στην περίπτωση μη ύπαρξης του απαιτούμενου χρόνου μίσθωσης, απαιτείται επιστολή στην οποία θα αναφέρεται η θετική πρόθεση του ενοικιαστή για ανανέωση του συμβολαίου ενοικίασης ή άλλο ανάλογο έγγραφο). • Αναλυτική εκτίμηση κόστους από τον αρχιτέκτονα του έργου ή / και από τον επιβλέπων μηχανικό του έργου, βεβαιώσεις με ανάλυση εργασιών με τιμές μονάδας (τετραγωνικά μέτρα, κυβικά μέτρα, ποσότητες κτλ.). • Βεβαίωση από τον επιβλέπων μηχανικό του έργου για διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των κατασκευαστικών σχεδίων.
12.	Στην περίπτωση των οικοδομικών εργασιών ανεξάρτητα από το ποσό επένδυσης να υποβάλλονται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές από τρεις διαφορετικούς αδειούχους εργολάβους. Οι προσφορές θα πρέπει να βασίζονται σε αναλυτικό Δελτίο Ποσοτήτων, το οποίο θα αποτελεί μέρος της μελέτης του έργου. Σε περίπτωση που είναι αδύνατο να προσκομιστεί δεύτερη ή τρίτη προσφορά αυτό θα πρέπει να αιτιολογηθεί γραπτώς. Η ΤΟΔΑ θα αποφασίζει κατά πόσο η αιτιολογία είναι επαρκής ή όχι.
13.	Για μηχανήματα/ εξοπλισμό αξίας πάνω από €10.000 να υποβάλλονται δύο (2) συγκρίσιμες προσφορές από διαφορετικούς προμηθευτές. Οι προσφορές να συνοδεύονται και από τεχνική περιγραφή (φυλλάδια και άλλο ενημερωτικό υλικό στο οποίο να φαίνονται τα χαρακτηριστικά των μηχανημάτων για εύκολη αντιστοίχιση).
14.	Αποδεικτικά στοιχεία που να πιστοποιούν τη δυνατότητα του Δικαιούχου να εξασφαλίσει το απαιτούμενο κεφάλαιο για την ολοκλήρωση του έργου, για προτάσεις που υπερβαίνουν τις €50.000. Στην περίπτωση δανεισμού, έγγραφο πρόθεσης χρηματοπιστωτικού ιδρύματος για παραχώρηση δανείου στο οποίο να συμπεριλαμβάνονται και οι όροι χορήγησης αυτού (ύψος – διάρκεια – επιτόκιο – εξασφαλίσεις), όταν στο προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο προβλέπεται η χρησιμοποίηση δανειακών κεφαλαίων.
15.	Αντίγραφα παραστατικών πληρωμής για αναδρομικές δαπάνες (τιμολόγια – αποδείξεις πληρωμής όπως περιγράφονται στον Πίνακα 5 και 6), (ανάλογα με το τι ισχύει στην πρόσκληση).
16.	Συμπληρωμένος ο Πίνακας (Παράρτημα 19) με τις προτεινόμενες δαπάνες (το ηλεκτρονικό αρχείο Excel βρίσκεται διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΤΟΔΑ), μέσω CD ή USB.
17.	Κατάσταση αποδοχών και εισφορών ΥΚΑ 2-002 που να πιστοποιείται ο αριθμός υπαλλήλων που εργοδοτούνται, με βάση το τελευταίο έτος από την ημερομηνία υποβολής της Πρότασης, για το οποίο η εταιρεία υποχρεούται βάσει της Νομοθεσίας να έχει υποβάλει ελεγμένους λογαριασμούς στο Τμήμα Φορολογίας.

18.	Ελεγμένες Οικονομικές καταστάσεις για το τελευταίο έτος από την ημερομηνία υποβολής της Πρότασης, για το οποίο η εταιρεία υποχρεούται βάσει της Νομοθεσίας να έχει υποβάλει ελεγμένους λογαριασμούς στο Τμήμα Φορολογίας (Υφιστάμενες επιχειρήσεις)
19.	Βεβαίωση από τον Εγκεκριμένο Λογιστή της εταιρείας ότι η εταιρεία δεν εμπίπτει στις προβληματικές επιχειρήσεις με βάση τον κανονισμό 651/2014 της ΕΕ με ημ 17/06/2014 (Παράρτημα 13α και 13β).
20.	Άδεια ή αποδεικτικό υποβολής αίτησης για Άδεια Απόρριψης αποβλήτων από το Τμήμα Περιβάλλοντος ή βεβαίωση ότι δεν απαιτείται
21.	Δήλωση Συμμόρφωσης με τις Περιβαλλοντικές Νομοθεσίες (Παράρτημα 18), η οποία αποστέλλεται συμπληρωμένη προς το Τμήμα Περιβάλλοντος και αντίγραφο της επισυνάπτεται στην αίτηση.
22.	Πιστοποιητικό Εγγραφής στο Μητρώο Εγγεγραμμένων Αγοραστών Αλιευτικών Προϊόντων που εκδίδεται από το Τμήμα Αλιείας και Θαλασσιών Ερευνών (ΤΑΘΕ). <i>(όπου εφαρμόζεται)</i>
23.	Πιστοποιητικό μεταφοράς αλιευτικών προϊόντων για μέσα μεταφοράς (αυτοκίνητα) από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες <i>(όπου εφαρμόζεται)</i>
24.	Για την υποβολή αίτησης που αφορά την Κατηγορία 2 (πλανόδιοι πωλητές) θα πρέπει να επισυνάπτεται της αίτησης το σχετικό Υγειονομικό Πιστοποιητικό του Οχήματος από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Κράτους.
25.	Για την υποβολή αίτησης που αφορά την Κατηγορία 2 (πλανόδιοι πωλητές) θα πρέπει να επισυνάπτεται της αίτησης η Σχετική Άδεια Οχήματος Μεταφοράς Προϊόντων Ζωικής Προέλευσης που εκδίδεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Κράτους.
26.	Για την υποβολή αίτησης που αφορά την Κατηγορία 2 (πλανόδιοι πωλητές) θα πρέπει να επισυνάπτεται της αίτησης μία Βεβαίωση του αιτητή, η οποία θα βεβαιώνει την μεταφορά και πώληση μόνο αλιευτικών προϊόντων.

Πέραν των πιο πάνω δικαιολογητικών η ΤΟΔΑ πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, αλλά και ο ΕΦ στη συνέχεια, διατηρούν το δικαίωμα τους να ζητήσουν από το Δικαιούχο οποιαδήποτε άλλα επιπρόσθετα δικαιολογητικά, ή πληροφορίες απαραίτητα/ες για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του.

11.3 Αξιολόγηση Προτάσεων - Έγκριση /Απόρριψη Προτάσεων

Η αξιολόγηση των υποβαλλόμενων προτάσεων γίνεται από την Επιτροπή Αξιολόγησης που συγκροτείται στα πλαίσια της ΤΟΔΑ μετά από απόφαση της Επιτροπής Διαχείρισης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα υποστηριχθεί από άτομα με κατάλληλες ειδικότητες για εξειδικευμένα θέματα, έτσι ώστε να μπορεί να διαμορφώσει πλήρη άποψη για το εξεταζόμενο Σχέδιο. Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα αποτελείται από στελεχιακό δυναμικό της ΤΟΔΑ κατάλληλων ειδικοτήτων ή και από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες. Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα αποτελείται από δυο (2) τουλάχιστον άτομα μεταξύ των οποίων ορίζεται και ο επικεφαλής της Επιτροπής.

Η αξιολόγηση των Προτάσεων γίνεται με τη διαδικασία της **άμεσης αξιολόγησης**. Με το τέλος της πρόσκλησης, όσες Προτάσεις πληρούν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις, θα προωθούνται για αξιολόγηση και έγκριση σύμφωνα με την χρονική κατάταξη τους, διατηρεί δηλαδή πλεονέκτημα έγκρισης η πρόταση που έχει κατατεθεί νωρίτερα. Λόγω του ότι εφαρμόζεται η συγκεκριμένη μέθοδος, μία πρόταση για να εγκριθεί θα πρέπει να πληροί όλα τα απαραίτητα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στους **Πίνακες 3 και 4**.

Με την υποβολή της Πρότασης γίνεται έλεγχος της αίτησης και των δικαιολογητικών που επισυνάπτονται από την ΤΟΔΑ. Στην περίπτωση που υπάρχουν ελλείψεις στα δικαιολογητικά της αίτησης, η πρόταση μπαίνει σε κατάσταση «αναμονής» και ο αιτητής ενημερώνεται γραπτώς (με διπλοτυπημένη επιστολή) και του χορηγείται προθεσμία μέχρι **δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες** για την προσκόμιση τους από την

ημερομηνία παραλαβής της επιστολής. Η ΤΟΔΑ δύναται να ενημερώσει το Δικαιούχο και με άλλους τρόπους, π.χ. τηλεφωνικά, με ηλεκτρονικό μήνυμα, με φαξ ή δια χειρός με την προϋπόθεση ότι υπάρχει το κατάλληλο αποδεικτικό παραλαβής της επιστολής από τον αιτητή στο φάκελο της πρότασης. Με την προσκόμιση των απαιτούμενων εγγράφων, η πρόταση προχωρεί στο επόμενο στάδιο της αξιολόγησης.

Εάν παρέλθει η προθεσμία που έχει χορηγηθεί και δεν υποβληθούν τα πρόσθετα δικαιολογητικά, η πρόταση μπαίνει σε κατάσταση «αναστολής». Η πρόταση παραμένει σε κατάσταση αναστολής μέχρι την ημερομηνία λήξης της αντίστοιχης πρόσκλησης ή του αντιστοίχου χρονοδιαγράμματος ολοκλήρωσης της αξιολόγησης των υπόλοιπων προτάσεων και ακολούθως η πρόταση απορρίπτεται. Η ΤΟΔΑ ενημερώνει τον ΕΦ, ο οποίος επικυρώνει την απόφαση απόρριψης.

Με την υποβολή της πρότασης η ΤΟΔΑ αποστέλλει στον ΕΦ τα στοιχεία του Δικαιούχου για συμπλήρωση των Παραρτημάτων 5α και 5β. Τα δυο Παραρτήματα προωθούνται στην ΤΟΔΑ συμπληρωμένα από τον ΕΦ για να συνεχιστεί η διαδικασία της αξιολόγησης της Πρότασης.

Ο ΕΦ εξετάζει κατά πόσον ο κάθε Δικαιούχος έχει χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΑ κατά την προγραμματική περίοδο 2007-2013 και από το ΕΤΘΑ για την περίοδο 2014-2020, για την ίδια κατηγορία δαπανών. Στη συνέχεια, συμπληρώνεται το έντυπο για τις προηγούμενες χρηματοδοτήσεις (**Παράρτημα 5α**), στο οποίο επισυνάπτεται κατάλογος με τις δαπάνες του Δικαιούχου. Ο Δικαιούχος δεν μπορεί να αιτηθεί χρηματοδότηση για τις ίδιες δαπάνες, εφόσον δεν έχουν παρέλθει τρία (3) χρόνια στην περίπτωση των ΜΜΕ από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής στο Δικαιούχο. Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος έχει χρηματοδοτηθεί για έργα που υλοποιήθηκαν από το ΕΤΑ 2007-2013, δεν μπορεί να αιτηθεί χρηματοδότηση για τις ίδιες δαπάνες, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε χρόνια από την ημερομηνία της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης του αντίστοιχου έργου του ΕΠΑΛ 2007-2013.

Επιπρόσθετα, ζητείται από τον αρμόδιο Τομέα του ΤΑΘΕ το **Παράρτημα 5β** για διενέργεια ελέγχου και καταγραφή τυχόν παραβάσεων που έχει κάνει ο Δικαιούχος σχετικά με την αλιεία, αλλά και την υδατοκαλλιέργεια. Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος έχει διαπράξει παράβαση και αποκλείεται από το Σχέδιο βάσει του κεφαλαίου 8, η ΤΟΔΑ αποστέλλει διπλοτυπημένη επιστολή προς τον Δικαιούχο ενημερώνοντάς τον για την απόρριψη της Πρότασής του.

Επιπρόσθετα και πριν την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, εφόσον στην πρόταση έχουν συμπεριληφθεί αναδρομικές δαπάνες, η ΤΟΔΑ διενεργεί έλεγχο (**Παράρτημα 5γ**) ώστε να διασφαλιστεί ότι, σε ότι αφορά το φυσικό αντικείμενο, το προτεινόμενο έργο δεν έχει ολοκληρωθεί πλήρως.

Η ΤΟΔΑ ολοκληρώνει την αξιολόγηση κάθε Πρότασης με βάση το Φύλλο Αξιολόγησης Έργου (ΦΑΕ) (**Παράρτημα 6α**), μετά την παραλαβή των ολοκληρωμένων με τα απαραίτητα δικαιολογητικά Προτάσεων, όπου προβαίνει στον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων, της επιλεξιμότητας, της κανονικότητας και της πληρότητας της πρότασης, ενώ παράλληλα γίνεται και ο καθορισμός του μεγέθους της εταιρείας και εάν η βιωσιμότητα της επιχείρησης κρίνεται ικανοποιητική ή μη ικανοποιητική (**Παράρτημα 6β**). Η οικονομική βιωσιμότητα θα αξιολογείται, στη βάση της υπεύθυνης δήλωσης από τον Εγκεκριμένο Λογιστή της εταιρείας, ότι η εταιρεία δεν εμπίπτει στις προβληματικές επιχειρήσεις, ως κριτήριο επιλεξιμότητας.

Συνοπτικά, η Επιτροπή Αξιολόγησης προβαίνει στις παρακάτω ενέργειες:

1. Ταξινόμηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν από τους Δικαιούχους με βάση την ημερομηνία υποβολής τους.
2. Αποστολή στον ΕΦ του **καταλόγου των προτάσεων** για έλεγχο που αφορά προηγούμενες χρηματοδοτήσεις και διενέργεια τυχόν παραβάσεων του Δικαιούχου.

3. Λήψη ενημέρωσης από τον ΕΦ με τα **Παραρτήματα 5α και 5β** για τις χρηματοδοτήσεις και τις παραβάσεις του Δικαιούχου
4. Έλεγχος πληρότητας της πρότασης και των απαιτούμενων δικαιολογητικών.
5. Μελέτη των αιτήσεων και συζήτηση μεταξύ των αξιολογητών για τη διαμόρφωση πλήρους εικόνας για την κάθε αίτηση.
6. Επιτόπιες επαληθεύσεις στους χώρους υλοποίησης των προτάσεων, εφόσον εκτιμηθεί ότι απαιτείται.
7. Έλεγχος της επιλεξιμότητας των δαπανών και του κόστους των προτεινόμενων προϋπολογισμών.
8. Κατάταξη των προτάσεων σε πίνακες:
 - Πίνακας προτάσεων προς έγκριση
 - Πίνακας προτάσεων προς απόρριψη λόγω μη επαρκούς διαθέσιμου προϋπολογισμού
 - Πίνακας προτάσεων προς απόρριψη

Η Επιτροπή Διαχείρισης του Προγράμματος (ΕΔΠ) λαμβάνοντας υπόψη:

- Τις εισηγήσεις της Επιτροπής Αξιολόγησης για τις Προτάσεις που υποβλήθηκαν,
- Την εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη του παρόντος Σχεδίου και
- Τους στόχους σε σχέση με τους ποσοτικούς δείκτες του Προγράμματος,

προβαίνει στην οριστική κατάρτιση των παραπάνω πινάκων και λαμβάνει αιτιολογημένη απόφαση για τις προτάσεις που προωθούνται για έγκριση ή απόρριψη στον ΕΦ με τον αντίστοιχο προϋπολογισμό της κάθε πρότασης.

Όσες Προτάσεις πληρούν τα σχετικά κριτήρια προωθούνται για έγκριση στον ΕΦ με την συμπλήρωση του έντυπου Προώθηση Έγκρισης/Απόρριψης Έργου (**Παράρτημα 6γ**), το οποίο συνοδεύεται από την έκθεση αξιολόγησης και τον πίνακα των εγκεκριμένων εργασιών. Η ΤΟΔΑ καταρτίζει πίνακες με τις προτάσεις προς έγκριση και προς απόρριψη, οι οποίοι προωθούνται στον ΕΦ.

Η Επιτροπή Διαχείρισης του Προγράμματος (ΕΔΠ) αποστέλλει τους οριστικοποιημένους πίνακες των προτάσεων στον ΕΦ για επικύρωση της έγκρισης ή απόρριψης μαζί με τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα (Παραρτήματα 6α, 6β και 6γ) συνοδευόμενα από τα Πρακτικά της ΕΔΠ για την απόφαση προώθησης των Προτάσεων στον ΕΦ.

Επισημαίνεται πως οι αποφάσεις της ΤΟΔΑ υπόκεινται στην έγκριση του ΕΦ, συνεπώς η τελική απόφαση θα δίνεται στους Δικαιούχους, αφού οι προτάσεις εγκριθούν από τον ΕΦ.

Ο ΕΦ με βάση την έκθεση αξιολόγησης της ΤΟΔΑ προχωρεί στην επικύρωση της έγκρισης ή απόρριψης των προτάσεων με την έκδοση της Απόφασης Ένταξης / Απόρριψης Έργου (**Παράρτημα 7**).

Η ΤΟΔΑ ακολούθως ενημερώνει τους Δικαιούχους που έχουν εγκριθεί και τους καλεί με διπλοσυστημένη επιστολή ή άλλο τρόπο, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση στο φάκελο της πρότασης, εντός **δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** να προσέλθουν για υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης (**Παράρτημα 8α**). Η ΤΟΔΑ ετοιμάζει δυο αντίτυπα ΣΔΧ, από τα οποία χαρτοσημαίνεται το ένα εκ των δυο (τα έξοδα των χαρτοσήμων επιβαρύνουν το Δικαιούχο) και τα οποία αφού υπογραφούν από το Δικαιούχο αποστέλλονται στον ΕΦ και προωθούνται στη Διευθύντρια του ΤΑΘΕ για υπογραφή τους. Αφού υπογραφούν το ένα αντίτυπο της Συμφωνίας παραμένει στον ΕΦ και το άλλο επιστρέφεται στο Δικαιούχο από την ΤΟΔΑ.

Εάν παρέλθουν οι δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες για την υπογραφή της ΣΔΧ, ο Δικαιούχος ενημερώνεται τηλεφωνικά και του δίνεται προθεσμία επιπλέον πέντε (5) εργάσιμων ημερών. Σε αντίθετη περίπτωση, η έγκριση ακυρώνεται και η αίτηση απορρίπτεται. Σε περιπτώσεις ανωτέρας βίας η πιο πάνω προθεσμία προσαρμόζεται ανάλογα.

Στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης καθορίζονται οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου και δεσμεύεται το Δημόσιο για την καταβολή της χρηματοδότησης, εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται σε αυτή. Πριν την υπογραφή η ΤΟΔΑ μεριμνά ώστε ο Δικαιούχος να κατανοεί τις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις του, όπως αυτές απορρέουν από τη Συμφωνία.

Σε περίπτωση Απόρριψης της Πρότασης, η ΤΟΔΑ ενημερώνει με διτλοσυστημένη Επιστολή ή άλλο τρόπο υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει το κατάλληλο αποδεικτικό παραλαβής της επιστολής από τον αιτητή, για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και τους λόγους της απόρριψης. Οι αιτητές μπορούν να υποβάλουν **ένσταση, εφόσον το επιθυμούν εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών**, από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής.

11.4 Επαληθεύσεις και Πληρωμές Έργων

Όλα τα αιτήματα καταβολής χορηγίας επαληθεύονται τόσο διοικητικά όσο και επί τόπου. Για την καταβολή χορηγίας απαιτείται η ολοκλήρωση και των δυο ειδών επαληθεύσεων, οι οποίες μπορεί να γίνονται παράλληλα.

Με την ολοκλήρωση μέρους ή ολόκληρου του Έργου, αποστέλλεται το αίτημα καταβολής χορηγίας (ΑΚΧ) (**Παράρτημα 9**) από το Δικαιούχο προς την ΤΟΔΑ συνοδευόμενο από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της χορηγίας (Πίνακας 5). Το ΑΚΧ και κατ' επέκταση η καταβολή της χορηγίας γίνεται σύμφωνα με τους όρους της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Διευκρινίζεται ότι για κάθε επιλέξιμη δαπάνη πρέπει να υποβάλλονται από τους Δικαιούχους εξοφλημένα νόμιμα πρωτότυπα τιμολόγια και αποδείξεις. Τα τιμολόγια (πρωτότυπα) πρέπει απαραίτητως να αναφέρουν τα στοιχεία όπως φαίνονται στον Πίνακα 6.

Με την υποβολή του ΑΚΧ ξεκινά η διοικητική επαλήθευση του έργου από την ΤΟΔΑ ⁷ που περιλαμβάνει τον έλεγχο των παραστατικών πληρωμής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών βάσει του Πίνακα 5 και 6 και των όρων της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Στην περίπτωση που το ΑΚΧ, συμπεριλαμβανομένων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών, δεν είναι πλήρης, ο Δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς με επιστολή ή με άλλο τρόπο υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση στο φάκελο του έργου, για προσκόμιση των απαραίτητων δικαιολογητικών, τα οποία πρέπει να αποσταλούν εντός **δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία παραλαβής της επιστολής από το Δικαιούχο ή ενημέρωσης του με οποιοδήποτε άλλο τρόπο.

Πίνακας 5: Απαιτούμενα δικαιολογητικά για το Αίτημα Καταβολής Χορηγίας

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά

⁷ Οι διοικητικές επαληθεύσεις δύναται να διενεργούνται από φορέα στον οποίο ανατέθηκε η διενέργεια επαληθεύσεων δαπανών συγχρηματοδοτούμενων έργων από το ΕΤΘΑ μέσω δημόσιων συμβάσεων.

1.	Αίτημα Καταβολής Χορηγίας (Παράρτημα 9α) υπογραμμένο από το Δικαιούχο. Το AKX συνοδεύεται από τον πίνακα των παραστατικών πληρωμής (Παράρτημα 9γ).
2.	<p>Εξοφλημένα τιμολόγια - απόδειξη πληρωμής και λοιπά νόμιμα παραστατικά.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Για όλες τις δαπάνες απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται μόνο τα πρωτότυπα τιμολόγια πώλησης και οι πρωτότυπες αποδείξεις πληρωμής τους τα οποία θα πρέπει να συνοδεύονται από αντίγραφα επιταγών και αναλυτική κατάσταση του λογαριασμού. ▪ Τα τιμολόγια πρέπει να είναι καταμετρημένα στις διάφορες εργασίες ανά κατηγορία και να καταχωρούνται σε ηλεκτρονική μορφή στον Πίνακα Δαπανών. ▪ Στα τιμολόγια πρέπει να υπάρχει αναλυτική περιγραφή για τις εργασίες. ▪ Σε περίπτωση που το τιμολόγιο αφορά περισσότερες από μια εργασίες, πρέπει να επισυνάπτεται φωτοτυπία του τιμολογίου σε όλες τις εργασίες. ▪ Σε περίπτωση που ένα τιμολόγιο περιέχει μερικώς επιλέξιμες δαπάνες, να υπογραμμίζονται οι επιλέξιμες και το τιμολόγιο να επισυνάπτεται με την εργασία την οποία αφορά. ▪ Κάθε τιμολόγιο πρέπει να συνοδεύεται από την αντίστοιχη απόδειξη πληρωμής ▪ Τα τιμολόγια που αφορούν μηχανήματα, εξοπλισμούς, κτιριακές εγκαταστάσεις και κατασκευαστικές εργασίες θα πρέπει να συσχετίζονται με προσφορές, σχέδια, συμφωνίες, τεχνικές προδιαγραφές από τους κατασκευαστές ή τους προμηθευτές. ▪ Όσον αφορά τα τιμολόγια που αφορούν κατασκευαστικές εργασίες, προσκομίζονται από τον επιβλέπων μηχανικό του έργου βεβαιώσεις με ανάλυση εργασιών με τιμές μονάδας (τετραγωνικά μέτρα, κυβικά μέτρα, ποσότητες κτλ). ▪ Όσον αφορά τιμολόγια για μηχανολογικό εξοπλισμό, απαιτείται όπως τα τιμολόγια να αναγράφουν το σειριακό αριθμό τους για εύκολη αντιστοίχιση.
3.	Άδεια Λειτουργίας της μονάδας από το Τμήμα Κτηνιατρικών Υπηρεσιών ή βεβαίωση ότι δεν απαιτείται.
4.	Σχετικό Πιστοποιητικό από το Τμήμα Υγειονομικών Υπηρεσιών ή βεβαίωση ότι δεν απαιτείται.
5.	<p><u>Οποιαδήποτε επιπρόσθετα δικαιολογητικά, ανάλογα με τη φύση του έργου όπως:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Βεβαίωση εγκατάστασης ή πιστοποίησης συστήματος αυτοελέγχου, διαχείρισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης • Πιστοποιητικό μεταφοράς αλιευτικών προϊόντων για μέσα μεταφοράς (αυτοκίνητα) από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες • Πιστοποιητικά Εγγραφής Αυτοκινήτων από το Τμήμα Οδικών Μεταφορών
6.	<p><u>Επιπρόσθετα δικαιολογητικά για Δικαιούχους της κατηγορίας 2 (εφόσον απαιτείται)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Υγειονομικό Πιστοποιητικό του Οχήματος από τις Υγειονομικές Υπηρεσίες του Κράτους • Σχετική Άδεια Οχήματος Μεταφοράς Προϊόντων Ζωικής Προέλευσης που εκδίδεται από τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες του Κράτους. • Βεβαίωση του αιτητή, η οποία θα βεβαιώνει την μεταφορά και πώληση μόνο αλιευτικών προϊόντων.

Διευκρινίζεται ότι για κάθε επιλέξιμη δαπάνη πρέπει να υποβάλλονται από τους Δικαιούχους εξοφλημένα νόμιμα πρωτότυπα τιμολόγια και αποδείξεις. Τα τιμολόγια (πρωτότυπα) πρέπει απαραίτητως να αναφέρουν τα στοιχεία όπως φαίνονται στον Πίνακα 6. Τα τιμολόγια για τις οικοδομικές εργασίες πρέπει να συνοδεύονται από σχετική πιστοποίηση του επιβλέποντα αρχιτέκτονα ή/και πολιτικού μηχανικού του έργου.

Πίνακας 6: Απαραίτητα στοιχεία που πρέπει να αναγράφονται στα τιμολόγια

Απαραίτητα στοιχεία τιμολογίων
<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγια Τοις Μετρητοίς γίνονται αποδεκτά μόνο για εργασίες μέχρι 200 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ), χωρίς να γίνεται εσκεμμένα κατάτμηση δαπανών που αφορούν την ίδια εργασία.
<ul style="list-style-type: none"> • Τιμολόγια που εκδίδονται από κυπριακές επιχειρήσεις – προμηθευτές μηχανημάτων / εξοπλισμού και παροχής υπηρεσιών που δεν είναι εγγεγραμμένες στο Φ.Π.Α. δεν θα γίνονται αποδεκτά.
<ul style="list-style-type: none"> • Σε όλα τα τιμολόγια πρέπει να αναγράφονται τα ακόλουθα στοιχεία: <ol style="list-style-type: none"> 1. Όνομα Πωλητή ή Επωνυμία Εταιρείας 2. Διεύθυνση Πωλητή ή Εταιρείας & τηλέφωνο επικοινωνίας 3. Ημερομηνία 4. Αριθμός ΦΠΑ Πωλητή ή Εταιρείας 5. Πλήρης περιγραφή και στοιχεία εξοπλισμού /μηχανημάτων/εργασιών 6. Ποσότητα εξοπλισμού/μηχανημάτων 7. Τιμή μονάδας χωρίς ΦΠΑ 8. Τιμή συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ 9. Όνομα Αγοραστή - Δικαιούχου
Τιμολόγια για αγορές από χώρες εκτός της ΕΕ
<ul style="list-style-type: none"> • Πέραν των τιμολογίων να επισυνάπτονται παραστατικά πληρωμής της Τράπεζας (εντολή είσπραξης / πληρωμής) μέσω της οποίας έγινε ο διακανονισμός για το συγκεκριμένο τιμολόγιο στο οποίο παραστατικό πρέπει να αναγράφεται σαφώς το τιμολόγιο και η δαπάνη την οποία αφορούν.
<ul style="list-style-type: none"> • Σε περιπτώσεις που απαιτείται συγχρόνως και η έκδοση δελτίου αποστολής (μεταφορές υλικών) θα πρέπει αυτή να επισυνάπτεται στο αντίστοιχο τιμολόγιο.
<ul style="list-style-type: none"> • Όσα δεν έχουν εκδοθεί στην ελληνική ή στην αγγλική γλώσσα πρέπει να συνοδεύονται απαραίτητως από επίσημη μετάφραση του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, ή από δικηγόρους ή συμβολαιογράφους με δικαίωμα επικύρωσης της μετάφρασης.
Στην περίπτωση οικοδομικών εργασιών
<ul style="list-style-type: none"> • Πιστοποίηση του επιβλέποντα αρχιτέκτονα ή/και πολιτικού μηχανικού ότι όλες οι εργασίες/προμήθειες τις οποίες αφορούν τα ανωτέρω τιμολόγια έχουν εκτελεστεί/αγοραστεί σύμφωνα με τα εγκεκριμένα σχέδια και την ανάλυση εργασιών.

Πέραν των πιο πάνω δικαιολογητικών, η ΤΟΔΑ καθώς και ο ΕΦ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από το Δικαιούχο οποιαδήποτε άλλα επιπρόσθετα δικαιολογητικά, απαραίτητα για την ολοκλήρωση της καταβολής της χορηγίας.

Παράλληλα, προχωρεί από την ΤΟΔΑ και η επιτόπια επαλήθευση του έργου βάσει του πίνακα των παραστατικών πληρωμής (Παράρτημα 9γ) που επισυνάπτεται από το Δικαιούχο στο ΑΚΧ και των όρων της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης. Οι επιτόπιες επαληθεύσεις γίνονται σε όλα τα έργα που υλοποιούνται και για τα οποία οι Δικαιούχοι αιτούνται καταβολής χορηγίας και επαληθεύεται τόσο διοικητικά όσο και επιτόπου το 100% του έργου, καθώς και η λειτουργικότητα του έργου. Με την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης, συμπληρώνεται το σχετικό έντυπο επιτόπιας επαλήθευσης (**Παράρτημα 10**), στο οποίο επισυνάπτεται πίνακας με τις εργασίες που επαληθεύτηκαν επιτόπου.

Ακολούθως, ολοκληρώνεται η διοικητική επαλήθευση βάσει και του αποτελέσματος της επιτόπιας επαλήθευσης και συμπληρώνεται το έντυπο διοικητικής επαλήθευσης (**Παράρτημα 11**) στο οποίο θα αποτυπώνεται και το αποτέλεσμα των επαληθεύσεων όπως περιγράφεται πιο κάτω.

Με τη συμπλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων επαληθεύσεων και ανάλογα με τα ευρήματα που μπορεί να προκύψουν από τις πιο πάνω επαληθεύσεις ο ΕΦ δύναται να:

Α) καταβάλει ολόκληρη την αιτούμενη χορηγία στο Δικαιούχο,

- Β) καταβάλλει μέρος της αιτούμενης χορηγίας στο Δικαιούχο,
- Γ) να μην καταβληθεί χορηγία,
- Δ) προχωρήσει με την απένταξη του έργου.

Εάν με την ολοκλήρωση της επαλήθευσης αποφασιστεί η καταβολή μέρους της αιτούμενης χορηγίας δηλαδή έχει εντοπιστεί ότι ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του έργου έχει τροποποιηθεί βάσει της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης, τότε ενεργοποιείται η διαδικασία τροποποίησης της Συμφωνίας από τον ΕΦ βάσει του κεφαλαίου 12, ώστε να συμφωνεί με το ποσό της χορηγίας που θα καταβληθεί στο Δικαιούχο.

Η ΤΟΔΑ αποστέλλει όλα τα σχετικά με το ΑΚΧ έντυπα του έργου στον ΕΦ, ο οποίος επικυρώνει την απόφαση της ΤΟΔΑ και εφόσον αποφασιστεί η καταβολή της χορηγίας στο Δικαιούχο, συμπληρώνεται το Έντυπο Απόφασης Καταβολής Χορηγίας (**Παράρτημα 12**) από τον ΕΦ και προωθείται σχετικό σημείωμα στο Λογιστήριο του ΤΑΘΕ για καταβολή της χρηματοδότησης στο Δικαιούχο.

Η χορηγία καταβάλλεται στο Δικαιούχο, το αργότερο ενενήντα (90) ημέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του ΑΚΧ (**Παράρτημα 9**), υπό την προϋπόθεση ότι είναι συνοδευόμενη από όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά. Στην αντίθετη περίπτωση, ισχύει η ημερομηνία που επιλύονται όλες οι εκκρεμότητες σε σχέση με την προσκόμιση των δικαιολογητικών.

Η ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου είναι η ημερομηνία ολοκλήρωσης όλων των εργασιών και η καταβολή των πληρωμών του Δικαιούχου προς τους αναδόχους του. Ακολούθως, με την καταβολή της χρηματοδότησης στο Δικαιούχο από το ΤΑΘΕ και την έκδοση του δελτίου πληρωμής σηματοδοτείται το κλείσιμο του έργου. Τα αποδεικτικά πληρωμής καταχωρούνται στο σχετικό φάκελο του έργου και φέρουν την ειδική σφραγίδα για συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

Σημειώνεται ότι, με βάση τον περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμο του 2014 Ν.38(Ι)/2014, άρθρο 13 «Συμψηφισμός Εσόδων και Εξόδων της Δημοκρατίας», ο Γενικός Λογιστής δύναται κατά την κρίση του, κατά τη διενέργεια οποιασδήποτε πληρωμής προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο να αποκόπτει οφειλόμενα ποσά προς οποιοδήποτε φορέα ή προς άλλο ειδικό ταμείο.

Ως εκ τούτου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο Δικαιούχος θα πρέπει να έχει τακτοποιημένες τις οφειλές του προς το κράτος. Σε αντίθετη περίπτωση θα γίνεται συμψηφισμός των οφειλών με την χρηματοδότηση.

Μετά την ολοκλήρωση των έργων θα διενεργούνται επαληθεύσεις, όπως αυτές περιγράφονται στην εγκύκλιο επαληθεύσεων, ώστε να διασφαλιστούν οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από το άρθρο 71, παρ. 1 του Καν. 1303/2013, δηλαδή της διατήρησης της επένδυσης για τα επόμενα τρία (3) χρόνια στην περίπτωση ΜΜΕ.

11.5 Τρόπος Καταβολής της Χορηγίας

Έργα για τα οποία το ποσό χορηγίας είναι κάτω των €5.000 θα απορρίπτονται. Στις περιπτώσεις όπου οι συνολικές επιλέξιμες δαπάνες του έργου κυμαίνονται μεταξύ €5.000 έως €80.000 η καταβολή της χορηγίας θα γίνεται σε μια ή περισσότερες δόσεις ανάλογα με τη φύση της πρότασης και το ύψος της χρηματοδότησης. Εάν υπάρχουν δόσεις ο αριθμός τους θα καθορίζεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης που υπογράφεται μεταξύ του Δικαιούχου και του Ενδιάμεσου Φορέα (ΕΦ) και θα εξαρτάται από το ύψος των επενδύσεων, την φύση των εργασιών και κατά πόσο τα έργα αφορούν αναδρομικές δαπάνες.

11.6 Απένταξη Έργων

Ο ΕΦ ή η ΤΟΔΑ προχωρεί στην απένταξη ενός έργου που έχει ενταχθεί στο πλαίσιο του Σχεδίου, σε κάθε περίπτωση που ο Δικαιούχος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις του όπως αυτές ορίζονται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης, και κυρίως:

- στην περίπτωση καθυστέρησης της ολοκλήρωσης του έργου.
- στην περίπτωση μη υποβολής όλων των απαραίτητων στοιχείων ή/και αναφορών που αφορούν στην αποτύπωση της προόδου υλοποίησης του έργου.
- στις περιπτώσεις που κατά την υλοποίηση του έργου διαπιστώνεται η υποβολή ψευδών δηλώσεων ή στοιχείων και πληροφοριών εκ μέρους του Δικαιούχου.

Επιπρόσθετα μόλις διαπιστωθεί παρατυπία ή συστημική αδυναμία ή οι παράμετροι ενός έργου τροποποιούνται σε τέτοιο βαθμό ώστε το έργο να μην εξυπηρετεί πλέον τους στόχους του Σχεδίου στα πλαίσια του οποίου είχε αρχικά εγκριθεί, ο ΕΦ απεντάσσει το ενταγμένο έργο.

Μετά την ολοκλήρωση των έργων και τη διενέργεια επαλήθευσης για διασφάλιση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το άρθρο 71, παρ. 1 του Καν. 1303/2013, εάν εντοπιστεί μη τήρηση τους τότε η διαδικασία απένταξης ενεργοποιείται αυτοδίκαια.

Οι διορθωτικές παρεμβάσεις που εφαρμόζονται όταν ενεργοποιείται η διαδικασία απένταξης, μπορεί να είναι, κατά περίπτωση, οι ακόλουθες:

- Σε περίπτωση απένταξης ενός έργου για την υλοποίηση του οποίου έχει παραχωρηθεί χρηματοδότηση από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, το σύνολο της χρηματοδότησης που έχει χορηγηθεί αποτελεί αντικείμενο δημοσιονομικής διόρθωσης και ακολουθούνται οι διαδικασίες που προβλέπονται από το εθνικό πλαίσιο δημοσιονομικών διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.
- Στην περίπτωση απένταξης ενός έργου όπου δαπάνες του έργου έχουν περιληφθεί ήδη σε Αιτήσεις Πληρωμής προς την ΕΕ, ο ΕΦ ενημερώνει σχετικά την Αρχή Πιστοποίησης η οποία θα πρέπει να προχωρήσει σε καταχώρηση καταλογισμού στο ΟΠΣ, πριν την απένταξη του έργου, ώστε οι δαπάνες να μην συμπεριληφθούν στην επόμενη Αίτηση Πληρωμής προς την Επιτροπή.
- Σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται η διενέργεια απάτης εκ μέρους του Δικαιούχου, ο ΕΦ δύναται να λαμβάνει πρόσθετα μέτρα εναντίον της επιχείρησης, όπως ο αποκλεισμός της από όλα τα Σχέδια Ενισχύσεων ή/και η λήψη νομικών μέτρων εναντίον της.

Στην περίπτωση απένταξης ενός έργου για την υλοποίηση του οποίου έχει καταβληθεί χρηματοδότηση, το σύνολο της χρηματοδότησης που έχει χορηγηθεί στο Δικαιούχο επιστρέφεται σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από το εθνικό πλαίσιο δημοσιονομικών διορθώσεων για την ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

Όταν το έργο απεντάσσεται, απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

12. Τροποποίηση της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης

Για οποιαδήποτε αλλαγή που αφορά το χρονοδιάγραμμα, τις εγκεκριμένες εργασίες, το ποσό της Συμφωνίας, την αλλαγή του Δικαιούχου, τον αρχικό στόχο, την αποδοτικότητα και την αυτοτέλεια του Έργου, απαιτείται τροποποίηση της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.

Η τροποποίηση μπορεί να γίνει είτε μετά από αίτημα του Δικαιούχου είτε μετά από οδηγίες της ΤΟΔΑ ή του ΕΦ. Για τροποποίηση της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης, υποβάλλεται, ανάλογα με την περίπτωση, το έντυπο για Τροποποίηση της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης (**Παράρτημα 8β**) που συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά και τεκμηρίωση ανάλογα με τη φύση της τροποποίησης.

Σε ότι αφορά τους Δικαιούχους το **Παράρτημα 8β** υποβάλλεται εντός του ορισθέντος χρονοδιαγράμματος υλοποίησης που καθορίζεται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης και σε εύλογο χρόνο πριν τη λήξη της. Το αίτημα της τροποποίησης πρέπει να τεκμηριώνεται επακριβώς με τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η ΤΟΔΑ μετά την παραλαβή της τροποποίησης και των συνημμένων δικαιολογητικών, την εξετάζει και αποστέλλει στον ΕΦ την προσχέδια τροποποιημένη Συμφωνία μαζί με σχετική έκθεση. Εάν ο ΕΦ εγκρίνει την τροποποίηση, τότε η τροποποιημένη Συμφωνία αποστέλλεται υπογραμμένη σε 2 αντίγραφα από τη Διευθύντρια του ΤΑΘΕ, στην ΤΟΔΑ για να υπογραφεί και από το Δικαιούχο.

Ακόμη όταν κατά τον έλεγχο του έργου από την ΤΟΔΑ ή τον ΕΦ διαφανεί ότι απαιτείται τροποποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης, τότε δεν απαιτείται η υποβολή του Παραρτήματος 8β από το Δικαιούχο, αλλά ετοιμάζεται το σχετικό Παράρτημα από την ΤΟΔΑ ή τον ΕΦ ανάλογα με την περίπτωση και η ΤΟΔΑ προχωρεί στην τροποποίηση δηλαδή αποστέλλει στον ΕΦ την Προσχέδια Τροποποιημένη Συμφωνία μαζί με σχετική έκθεση. Εάν ο ΕΦ εγκρίνει την τροποποίηση, τότε η Τροποποιημένη Συμφωνία αποστέλλεται υπογραμμένη σε 2 αντίγραφα από τη Διευθύντρια του ΤΑΘΕ, στην ΤΟΔΑ για να υπογραφεί και από το Δικαιούχο.

Επιτρεπόμενες τροποποιήσεις:

- Μείωση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού χωρίς όμως να τροποποιείται ο αρχικός στόχος, η αποδοτικότητα η υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων και η αυτοτέλεια του έργου. Στην περίπτωση αυτή, γίνεται ανάλογη μείωση της χρηματοδότησης. Η μείωση του κόστους δεν μπορεί να ξεπερνά το **50%** του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού.
- Αλλαγή του Δικαιούχου με την προϋπόθεση ότι αποδέχεται τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το έργο και τη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.
- Τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης του έργου, εφόσον υπάρχουν τα απαραίτητα χρονικά περιθώρια και με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζονται τα χρονικά όρια στην αντίστοιχη πρόσκληση.
- Αύξηση των δόσεων χρηματοδότησης (μέγιστο 2 δόσεις).
- Αύξηση του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του έργου εάν υπάρχουν διαθέσιμες πιστώσεις και νοούμενου ότι δε θα ξεπεραστούν τα ανώτατα όρια όπως αναφέρονται στο κεφάλαιο 3.

Τροποποιήσεις που δεν μπορούν να γίνουν δεκτές:

- Αδικαιολόγητες τεχνικές αλλαγές, που δεν τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα τους ή που επηρεάζουν τη διάρκεια του έργου ή την αποδοτικότητα του ή βρίσκονται σε αντίθεση με τους στόχους της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.
- Οποιαδήποτε μη τεκμηριωμένη αλλαγή στους καθορισμένους στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης δείκτες υλοποίησης του έργου σε ότι αφορά την αύξηση της παραγωγής και τη δημιουργία και διατήρηση θέσεων εργασίας

13. Ενστάσεις

Αιτητές των οποίων οι προτάσεις απορρίπτονται για χρηματοδότηση, έχουν το δικαίωμα εντός **δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία που ενημερώνονται για την απόρριψη της αίτησής τους, να

υποβάλουν γραπτή ένσταση. Η ένσταση υποβάλλεται στα γραφεία της ΤΟΔΑ ή αποστέλλεται ταχυδρομικώς με διπλοσυστημένη επιστολή προς την ΤΟΔΑ ζητώντας επανεξέταση της αίτησης τους και παραθέτοντας τους συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι η αίτηση τους δεν έπρεπε να απορριφθεί.

Οι ενστάσεις υποβάλλονται ιδιοχείρως στα γραφεία της ΤΟΔΑ και στην συνέχεια προωθούνται στον ΕΦ για εξέταση. Στις υποβαλλόμενες ενστάσεις θα δίνεται απόδειξη παραλαβής. Εκπρόθεσμες υποβολές ενστάσεων, δεν θα γίνονται δεκτές. Οι ενστάσεις θα εξεταστούν από την Επιτροπή Ενστάσεων (όπως αυτή ορίζεται στην επόμενη παράγραφο), η οποία θα αποφασίσει και τα αιτιολογημένα αποτελέσματα, θα κοινοποιηθούν στους ενδιαφερόμενους.

Η Επιτροπή Ενστάσεων αποτελείται από τρία άτομα, δύο από τον ΕΦ και ένα από την ΤΟΔΑ που δεν είναι άμεσα εμπλεκόμενα στην αρχική αξιολόγηση της συγκεκριμένης πρότασης. Κατά την εξέταση των ενστάσεων θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για διασφάλιση επαρκούς διάκρισης καθηκόντων. Σκοπός της Επιτροπής Ενστάσεων είναι να διασφαλίσει ότι η πρόταση έτυχε ίσης και δίκαιης μεταχείρισης από την Επιτροπή Αξιολόγησης.

Κατά την εξέταση των ενστάσεων θα λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα για διασφάλιση επαρκούς διάκρισης καθηκόντων. Σε όλες τις περιπτώσεις υποβολής ενστάσεων που τελικά δεν ικανοποιούνται, οι αιτητές διατηρούν το δικαίωμα αν το επιθυμούν να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο.

Στην περίπτωση που το αποτέλεσμα της επανεξέτασης είναι θετικό για το Δικαιούχο, η πρόταση εγκρίνεται και προωθείται στον αρμόδιο λειτουργό της ΤΟΔΑ για τη δρομολόγηση της ένταξης του έργου.

Οι κατευθυντήριες γραμμές διαχείρισης των ενστάσεων της Διαχειριστικής Αρχής περιγράφονται στο **Παράρτημα 16**.

14. Ειδικές Διατάξεις

- Ο Δικαιούχος δεν δικαιούται χρηματοδότηση για τις ίδιες δαπάνες, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν σε προηγούμενες προτάσεις τα τελευταία τρία χρόνια στην περίπτωση ΜΜΕ ή πέντε χρόνια στην περίπτωση των άλλων επιχειρήσεων, από την ημερομηνία της τελικής πληρωμής τους σε ότι αφορά το ΕΤΘΑ 2014-2020. Για έργα που υλοποιήθηκαν από το ΕΤΑ 2007-2013, ο Δικαιούχος δεν δικαιούται χρηματοδότηση για τις ίδιες δαπάνες, οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν τα τελευταία πέντε χρόνια από την ημερομηνία της υπογραφής της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης.
- Ο Δικαιούχος είναι υποχρεωμένος για χρονική περίοδο τριών (3) χρόνων στην περίπτωση ΜΜΕ και πέντε (5) χρόνων στην περίπτωση των άλλων επιχειρήσεων από την ημερομηνία καταβολής της χορηγίας (πληρωμής) να διατηρεί το χρηματοδοτούμενο εξοπλισμό. Σε αντίθετη περίπτωση είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει το ποσό της χορηγίας.
- Στην περίπτωση που ο Δικαιούχος δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 10 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/201 σχετικά με τη διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος ή παραπτώματος που θίγει τους κανόνες της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής της ΕΕ και το οποίο μπορεί να διαπιστώσει με οποιοδήποτε τρόπο η Αρμόδια Αρχή ή έχει καταδικαστεί για αδίκημα σχετικό με την επαγγελματική του διαγωγή η οποία έχει ισχύ δεδικασμένου, επιστρέφεται η συνεισφορά από το ΕΤΘΑ. Το ποσό που επιστρέφεται καθορίζεται ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα, τη διάρκεια και την επανάληψη της παράβασης ή της αξιόποινης πράξης εκ μέρους του Δικαιούχου, και της σπουδαιότητας της συμβολής του ΕΤΘΑ στην οικονομική δραστηριότητα του Δικαιούχου. Οι επιχειρήσεις θα

επιστρέφουν τη σχετική χορηγία προσαυξημένη με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

- Εάν διαπιστωθεί παρατυπία ή υποβολή ψευδούς δήλωσης ή στοιχείων και πληροφοριών, πριν ή και μετά την παραχώρηση χορηγίας ή οι παράμετροι ενός έργου τροποποιούνται σε τέτοιο βαθμό ώστε το έργο να μην εξυπηρετεί πλέον τους στόχους του Σχεδίου, το έργο απεντάσσεται και απαιτείται η επιστροφή τυχόν καταβληθείσας χορηγίας προσαυξημένης με τόκο. Το επιτόκιο θα καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 794/2004 όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.
- Η εγκατάσταση θα πρέπει να έχει επιθεωρηθεί από τις Αρμόδιες Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και να της έχει παραχωρηθεί αριθμός Κτηνιατρικής Έγκρισης σύμφωνα με τις καθορισμένες διαδικασίες όπως αυτές ορίζονται στους Περί Υγιεινής Παραγωγής και Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και για άλλα Συναφή Θέματα Νόμους του 2003 μέχρι 2006.
- Η εγκατάσταση οφείλει να πληροί τις καθορισμένες προδιαγραφές, καθορισμένες διαδικασίες παραγωγής, επεξεργασίας, μεταφοράς, αποθήκευσης και διάθεσης στην αγορά τροφίμων ζωικής προέλευσης σύμφωνα με τους πιο πάνω Νόμους, τους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει των Νόμων αυτών και τους Κοινοτικούς Κανονισμούς ή/και τις Κοινοτικές Αποφάσεις.
- Όλες οι επενδύσεις που αναφέρονται μέσα στην Πρόταση θα πρέπει να τηρούν την ακόλουθη νομοθεσία:
 - Περιβαλλοντική Νομοθεσία, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4.1 και στο **Παράρτημα 17**.
 - Ο περί Υγιεινής Παραγωγής Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης και Διάθεσης τους στην Αγορά καθώς και άλλα συναφή θέματα Νόμος (Νόμος 151(Ι)/2003 μέχρι 2006) και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις του.
- Ο Δικαιούχος δεν πρέπει να έχει υποβάλει αίτηση σε άλλη Υπηρεσία ή φορέα για χρηματοδότηση της ίδιας επένδυσης.
- Εφόσον τα έργα αφορούν επενδύσεις σε εξοπλισμό ή υποδομή που διασφαλίζει τη συμμόρφωση με μελλοντικές απαιτήσεις για το περιβάλλον, την υγεία του ανθρώπου ή των ζώων, την υγιεινή ή την καλή μεταχείριση των ζώων σύμφωνα με το Ενωσιακό Δίκαιο, η χρηματοδότηση μπορεί να χορηγείται έως την ημερομηνία κατά την οποία οι απαιτήσεις αυτές καθίστανται υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις.
- Το κόστος της μεταβίβασης της κυριότητας μιας επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμο.
- Στην περίπτωση μεταβίβασης της επιχείρησης, εντός τριών (3) χρόνων στην περίπτωση ΜΜΕ και πέντε (5) χρόνων στην περίπτωση των άλλων επιχειρήσεων από την ημερομηνία καταβολής της χορηγίας (πληρωμής), ο νέος ιδιοκτήτης είναι υποχρεωμένος να υπογράψει Συμφωνία με τον ΕΦ με την οποία αναλαμβάνει πλήρως τις ευθύνες που του αναλογούν.
- Η αποδοχή της χρηματοδότησης από το Σχέδιο συνιστά και αποδοχή της εγγραφής του Δικαιούχου στον κατάλογο των έργων που θα δημοσιοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 119, παράγραφος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 508/2014.

15. Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Ο Δικαιούχος κατά την πορεία υλοποίησης του Έργου έχει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- Να τηρεί τις διατάξεις των Νόμων και Κανονισμών που αναφέρονται στο παρόν Σχέδιο.
- Υποβολή ορθών και αξιόπιστων δηλώσεων δαπανών, στοιχείων και πληροφοριών.
- Καταγραφή και κοινοποίηση λαθών και παραλήψεων που τυχόν εντοπιστούν.
- Εκτέλεση του Έργου, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο Σχέδιο και στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης.
- Αποστολή στην ΤΟΔΑ/ΕΦ των πρωτότυπων τιμολογίων, αποδείξεων ή άλλων εγγράφων ανάλογης αποδεικτικής αξίας.
- Λειτουργία μηχανισμού πιστοποίησης εκτέλεσης του Έργου, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού αποτελέσματος.
- Κοινοποίηση στην ΤΟΔΑ/ΕΦ όλων των εγγράφων που αφορούν την υλοποίηση του Έργου και σχετίζονται με τον έλεγχο και την παρακολούθηση του.
- Να θέτει, εφόσον ζητηθούν, στη διάθεση της Διαχειριστικής Αρχής, του Ενδιάμεσου Φορέα, της Αρχής Πιστοποίησης, της Αρχής Ελέγχου, της Επιτροπής Παρακολούθησης και της ΤΟΔΑ και γενικότερα σε όλους τους ελεγκτικούς φορείς της Κύπρου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά ή άλλα στοιχεία του έργου.
- Να ενημερώνει άμεσα την ΤΟΔΑ και τον ΕΦ όταν διαφοροποιηθούν οι συνθήκες ή το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης του Έργου και να υποβάλει αίτηση τροποποίησης για οποιαδήποτε αλλαγή της Συμφωνίας του.
- Να δέχεται επιτόπιους σε κάθε περίπτωση ελέγχους από τον ΕΦ και την ΤΟΔΑ καθώς και από τα άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και να δίνει όλες τις αναγκαίες επεξηγήσεις.
- Να τηρεί ξεχωριστό φάκελο για το Έργο και να αρχειοθετεί σε αυτόν όλα τα αντίγραφα των σχετικών εγγράφων.
- Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα /κωδικοποίηση/ αρχείο.
- Για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα, ο Δικαιούχος (Ανάδοχος Φορέας) έχει υποχρέωση να τηρεί όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν στην εκτέλεση του Έργου για διάστημα δύο ετών από την 31^η Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η δαπάνη του έργου. Επομένως όλα τα δικαιολογητικά και άλλα έγγραφα φυλάσσονται και καταστρέφονται μόνο μετά από συνεννόηση με την ΤΟΔΑ.
- Να τηρεί τους κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας όπως προνοούνται στο Παράρτημα V του Καν. 508/2014 και στον Εκτελεστικό Κανονισμό 763/2014 της ΕΕ. Ο Δικαιούχος υποχρεούται να τοποθετήσει πινακίδα στο χώρο υλοποίησης του έργου, όπως περιγράφεται στο **Παράρτημα 15**.

- Να τηρεί όλες τις πρόνοιες και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα σχετικά με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (**Παράρτημα 17**), την ισότητα των δυο φύλων και τη μη διάκριση κατά την υλοποίηση του Έργου, βάσει της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας.
- Ορισμένες από τις υποχρεώσεις των Δικαιούχων εξειδικεύονται περαιτέρω στις σχετικές εγκυκλίους/οδηγούς της Διαχειριστικής Αρχής και της Αρχής Πιστοποίησης και με βάση το ΣΔΕ του ΕΠ, τις πρόνοιες των οποίων πρέπει να τηρεί ο Δικαιούχος.

16. Υλοποίηση Έργων – Καταβολή των Χορηγιών

Οι Δικαιούχοι μπορούν να προχωρούν στην υλοποίηση των προτεινόμενων έργων τους πριν την έγκριση και υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης και σύμφωνα με το κεφάλαιο 9 με αποκλειστικά δική τους ευθύνη και η πραγματοποίηση δαπανών πριν την υπογραφή της Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης δεν δεσμεύει την απόφαση της αρμόδιας Αρχής σχετικά με την έγκριση ή μη της αίτησης.

Η πλήρης υλοποίηση και αποπεράτωση των έργων σύμφωνα με τους όρους που τίθενται στη Συμφωνία Δημόσιας Χρηματοδότησης θα πρέπει να γίνεται μέσα στην χρονική περίοδο που καθορίζεται στην αντίστοιχη πρόσκληση υποβολής προτάσεων και στον Οδηγό Εφαρμογής. Αυτό θα διαπιστώνεται από τα τιμολόγια και άλλα παραστατικά ή και με επί τόπου έλεγχο των έργων. Επενδύσεις που δεν θα ολοκληρώνονται μέχρι την καταληκτική ημερομηνία δεν θα λαμβάνονται υπόψη για σκοπούς χορηγίας.

Τονίζεται ότι, επιτρέπεται οποιαδήποτε τροποποίηση του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της Πρότασης, εφόσον υπάρχουν τα απαραίτητα χρονικά περιθώρια και με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζονται τα χρονικά όρια που αναφέρονται στην αντίστοιχη πρόσκληση. Σε αντίθετη περίπτωση δεν θα είναι δυνατή η παραχώρηση επέκτασης της χρονικής περιόδου υλοποίησης του έργου.

17. Ερμηνείες – Τροποποιήσεις

Η Διευθύντρια του Τμήματος Αλιείας και Θαλασσίων Ερευνών ερμηνεύει, συμπληρώνει και τροποποιεί όπου αιτιολογημένα παρουσιάζεται πρόβλημα, τους όρους και πρόνοιες του Σχεδίου που διευκολύνουν την εφαρμογή του, αφού εξασφαλίσει την εκ των προτέρων έγκριση της Διαχειριστικής Αρχής.

18. Παραρτήματα

Παράρτημα 1:	Αίτηση πρότασης
Παράρτημα 2:	Υπεύθυνη δήλωση Δικαιούχου
Παράρτημα 3:	Έντυπο νόμιμης εξουσιοδότησης σε περίπτωση εκπροσώπησης
Παράρτημα 4:	Βεβαίωση παραλαβής πρότασης
Παράρτημα 5α:	Έντυπο για προηγούμενες χρηματοδοτήσεις
Παράρτημα 5β:	Διενέργεια ελέγχου και καταγραφή τυχόν παραβάσεων του Δικαιούχου
Παράρτημα 5γ:	Βεβαίωση για αναδρομικές δαπάνες
Παράρτημα 6α:	Φύλλο αξιολόγησης έργου (ΦΑΕ)
Παράρτημα 6β:	Καθορισμός μεγέθους εταιρείας και βιωσιμότητας

Παράρτημα 6γ:	Έντυπο προώθησης έγκρισης/απόρριψης
Παράρτημα 7:	Απόφαση Έγκρισης/απόρριψης προτάσεων
Παράρτημα 8α:	Πρότυπο Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης
Παράρτημα 8β:	Αίτημα Τροποποίησης Συμφωνίας Δημόσιας Χρηματοδότησης
Παράρτημα 9α:	Αίτημα καταβολής χορηγίας
Παράρτημα 9β:	Κατάλογος Ελέγχου αιτήματος καταβολής χορηγίας
Παράρτημα 9γ:	Πίνακας Παραστατικών Πληρωμής
Παράρτημα 10:	Έντυπο Επιτόπιας Επαλήθευσης
Παράρτημα 11:	Έντυπο Διοικητικής Επαλήθευσης
Παράρτημα 12:	Έντυπο Απόφασης Καταβολής Χορηγίας
Παράρτημα 13α:	Βεβαίωση για σκοπούς παραχώρησης χορηγίας συνοδευόμενη με το Παράρτημα 13β που ακολουθεί (συμπληρώνονται και υπογράφονται και τα δύο από τον ελεγκτικό οργανισμό του αιτητή)
Παράρτημα 13β:	Πίνακας μη προβληματικής επιχείρησης Excel (συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον ελεγκτικό οργανισμό του αιτητή)
Παράρτημα 14:	Ενδεικτικός κατάλογος επιλέξιμων και μη επιλέξιμων δαπανών
Παράρτημα 15:	Κανόνες πληροφόρησης και δημοσιότητας
Παράρτημα 16:	Κατευθυντήριες γραμμές διαχείρισης των ενστάσεων
Παράρτημα 17:	Περιβαλλοντική νομοθεσία
Παράρτημα 18:	Δήλωση συμμόρφωσης με τις Περιβαλλοντικές Νομοθεσίες (συμπληρώνεται και αποστέλλεται προς το Τμήμα Περιβάλλοντος, αντίγραφο στην αίτηση)
Παράρτημα 19:	Πίνακας επιλέξιμων δαπανών αναδρομικών και μη (σε μορφή Excel)